

Årsredovisning 2005

SAGOLIKA SUNNE.

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande	1
Förvaltningsberättelse	2
Personalredovisning	8
Sammanställd redovisning	12
Finansiell analys	15
Resultaträkning.....	22
Kassaflödesanalys.....	23
Balansräkning.....	24
Noter.....	25
Driftredovisning.....	30
Investeringsredovisning.....	31
Koncernresultaträkning.....	32
Koncernbalansräkning.....	33
 Nämndernas verksamhetsberättelser	
Kommunstyrelsen.....	34
Räddningsnämnden	38
Bildningsnämnden	40
Socialnämnden.....	47
Miljö- och byggnadsnämnden.....	51
Valnämnden.....	54
Kommunrevision	55
Ord- och begreppsförklaringar.....	56
 Revisionsberättelse	 58

Sex år med positiv utveckling

2000-talet har för Sunne Kommuns del börjat bra. Vi har lyckats vända den negativa trend som vi hade i slutet av 1990-talet. Då blev boksluten allt sämre. Sjukfrånvaron steg och indragningar av verksamhet gjorde oron på arbetsplatserna stor. När vi bestämde oss för att lyfta blicken och beskriva en framtidsbild av hur vi ville se Sunne om några år så hade vi samtidigt fördelen av att konjunkturen förbättrades. Krisstämning byttes snabbt mot framtidstro. Nu, efter några års arbete med kommunstrategin som ledstjärna, kan vi se resultatet av det målmedvetna arbetet.

Investeringarna har legat högt de senaste fem åren. Det har ökat låneskulden kraftigt. Men det har lett till att många företag också har känt sig trygga i att utvecklas här i Sunne. Det har i sin tur lett till en positiv befolkningsutveckling och en bättre skattebas för att finansiera våra skyldigheter inom vård, skola, omsorg. Projektet Inkubator Ideum, som arbetar med starta eget utbildning och rådgivning för de som går med tankar om att starta företag, har lyckats höja antalet nystartade företag jämfört med tidigare år. Även kommunanställda som startar eget finns med som lyckade exempel. Industrilokaler har färdigställts åt två företag på Holmby och för ett grafiskt företag byggdes Ideum ut i slutet av året.

I den undersökning och ranking som organisationen Svenskt Näringsliv genomför om företagsklimatet i Sveriges kommuner förbättrade vi Sunnes placering till nr 22 bland alla 290 kommunerna. Vi har fortsatt Värmlands bästa företagsklimat. Ett gott betyg! Sunne placerar sig bra på många olika listor. Ett annat exempel är på miljöområdet där Sunne placeras som nr 37 av Naturskyddsföreningen.

Bredbandsutbyggnaden har under året gjort att stora delar av kommunen fått betydligt bättre IT-förbindelser. Samtidigt blir kravet från andra kommundelar där tekniken inte finns allt större. Det är både en tekniskt och ekonomisk fråga att lösa. Under året har de första besluten om att riksväg 45 ska bli europaväg 45 tagits. Det slutliga beslutet ska komma under våren 2006. Nya tåg till Fryksdalsbanan är också utlovade att börja levereras våren 2006.

Bristen på hyreslägenheter och villor är fortsatt stor. Detaljplanen över Torvnäsområdet som fastställdes i jan -06 ska kunna ge nybyggnation av villor och därmed lätta något på efterfrågan. Under året har studentbostäder färdigställts och bostäder för sociala omsorgens behov påbörjats. De stora barnkullarna från åren runt 1990 är nu på väg ur grundskolan och in i gym-

Karl Johan Adolfsson, kommunalråd

nasiet. Det innebär minskat lokalbehov för grundskolan samtidigt som gymnasiet och eftergymnasial utbildning växer. Innevarande läsår har vi över 800 elever i de senare skolformerna att jämföra med drygt 100 för 13 – 14 år sen.

Det ekonomiska resultatet visar ett överskott på 16 mkr. Då har vi även löst in en liten del av den ansvarsförbindelse som finns om pensionsutbetalningar. Det är ett mycket bra resultat som uppnåtts tack vare bra insatser från alla anställda och förtroendevalda. Ett stort Tack! Det goda samarbete som finns mellan offentliga och privata verksamheter ger goda förutsättningar för en fortsatt positiv trend för kommunen. Strävan skall vara att ha friska och nöjda medarbetare som ger en god service till invånarna. Då blir vår kommun attraktiv att bo i och att besöka.

Sunne 2006-02-22

Karl-Johan Adolfsson
Kommunalråd

Förvaltningsberättelse

SAMMANFATTNING

- Årets resultat är positivt, +16 mkr (+6 mkr)
- Nettoinvesteringarna under året är 67 mkr (42 mkr)
- De likvida medlen ökade med 8 mkr och uppgår till 14 mkr (6 mkr)
- Soliditeten minskade med 2 procentenheter och uppgår till 51 % (53 %)
- De långfristiga skulderna har ökat med 23 mkr till 128 mkr (105 mkr)
- Den kvarvarande pensionsskulden, inklusive löneskatt, uppgår till 7 mkr (3 mkr)
- Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och är 215 mkr (220 mkr)
- Finansnettot uppgår till -4 mkr (-3 mkr)
- Borgensåtagandena är 169 mkr (145 mkr) varav 138 mkr (122 mkr) avser kommunägda företag
- Siffror inom parentes avser 2004

ÖVERSIKT ÖVER UTVECKLINGEN

Årets resultat

Årets resultat, d.v.s. förändringen av det egna kapitalet, uppgår enligt resultaträkningen till +16 mkr. I förhållande till 2004 är det en förbättring med 10 mkr.

Balanskrav

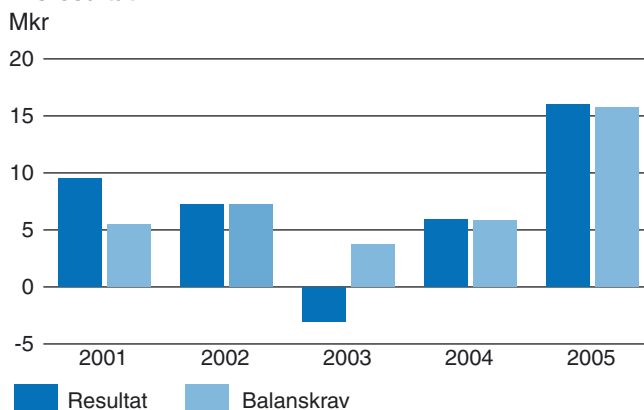
Vid utredning av balanskravsresultatet ska bl.a. reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar frånräknas resultatet. Nedan visas resultatet efter en sådan balanskravsutredning.

Årets resultat	+16 mkr
Reavinst	-0,3 mkr
Årets resultat enligt balanskravsutredning	+15,7 mkr

Med hänvisning till redogörelsen ovan kan konstateras att Sunne kommun även år 2005 uppfyller det lagreglerade balanskrav som infördes år 2000.

Det resultatmässiga överskottet är större än budgeterat. Den del av överskottet som överstiger den långsiktiga målsättningen om 2 % föreslås öronmärkas för framtida pensionsutbetalningar. Det ekonomiska värdet uppgår till 5,2 mkr och ska beaktas vid kommande balanskravsutredningar.

Årsresultat

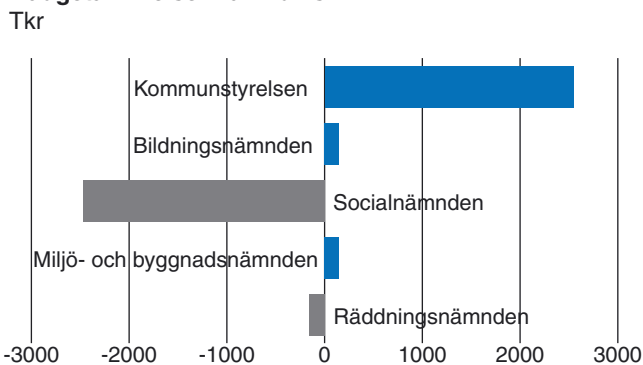
BUDGETUTFALL

Jämfört med budget (inklusive tilläggsbudget) ligger resultatet på +9 mkr. Av driftredovisning och nämndernas verksamhetsberättelser framgår att kommunstyrelsen, bildningsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, kommunrevisorerna och valnämnden hållit sin budget och redovisar positiva avvikelser i den ordinarie verksamheten. Räddningsnämnden redovisar mindre negativa avvikelser. Socialnämnden har ett budgetunderskott på 2 mkr. Den totala avvikelserna mot nämndernas nettobudget är +0,3 mkr (0,06 %) och visar på en bra följsamhet mot budget. Detta underlättar arbetet med att under kommande år korrigerar eventuella svackor i ekonomin.

Nämnderna redovisar följande budgetavvikelser från verksamheten, dels i miljoner kronor dels, i procent av nämndens nettobudget:

	mkr	%
Kommunstyrelsen	+2,5	+4
Räddningsnämnden	-0,2	-2
Bildningsnämnden	+0,2	0
Socialnämnden	-2,4	-1
Miljö- och byggnadsnämnden	+0,1	+4
Kommunrevisionen	+0,1	+21
Valnämnden	0	0
Pensionering m.m.	-0,5	-2
Avskrivningar	+0,4	+1
Kalkylerade kostnader	+5,8	+8
Summa verksamheten	+6,0	+1
Skatter och finansnetto	+3,2	+1
Totalsumma	+9,2	

Budgetavvikelser nämndvis

Avvikelserna finns förklarade och analyserade i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Socialnämnden har minskat sitt underskott från 2004 något och redovisar nu ett resultat på -2,4 mkr.

Underskottet beror på fler utnyttjade hemtjänststimmar än budgeterat liksom på fler LSS-ärenden.

Bildningsnämnden, som omsätter mest pengar av kommunens nämnder, klarar för fjärde året i rad att driva verksamheten inom den totala budgetramen.

Kommunstyrelsen kan efter 3 år med budgetöverskridande redovisa en positiv budgetavvikelse. Den beror i första hand på intäkter från exploateringsverksamhet och lägre kostnader för fastighetsdrift.

OMVÄRLD, BEFOLKNING OCH NÄRINGS LIV

Samhällsekonomi och arbetsmarknad

Efter en tillfällig svacka i konjunkturen i början av året fortsatte den sedan uppåt. Det som drev tillväxten var stigande konsumtion och ökade investeringar. Sysselsättningen har tyvärr inte utvecklats i takt med konjunkturen.

Vid utgången av år 2005 var den öppna arbetslösheten i riket 4,3 % och i Värmland 3,9 %. Vid utgången av år 2004 låg Värmland och riksnittet på samma värde, 4,3 %.

I Sunne ligger den öppna arbetslösheten på 4,2 % (337 personer). Det är något lägre än riksnittet men något högre än länssnittet. I förhållande till årsskiftet 2004–2005 är ca 40 personer färre öppet arbetslösa.

Under 2005 har inflationen varit låg (ca 1 %) och ligger under Riksbankens inflationsmål. I en inflationsrapport från slutet av år 2005 räknar banken med stigande inflation vilket skulle motivera höjda styrräntor.

Budgetöverskott i staten

Statsbudgetens saldo, som motsvarar statens lånebehov, ger enligt Ekonomistyrningsverket ett överskott med totalt ca 13 miljarder kronor för år 2005. Statens totala utgifter minskar med 1,5 % medan inkomsterna preliminärt ökar med ca 7 %.

Kommunernas ekonomi

Sveriges Kommuner och Landsting bedömer att ca 85 % av kommunerna klarar en ekonomi i balans under år 2005. Totalt beräknas sektorns överskott bli 6 miljarder kronor, vilket är ca 2 % av kommunernas intäkter av skatter och generella statsbidrag (riktmärke för *god ekonomisk hushållning*).

Befolkning

Folkmängden minskade under år 2005 med 18 personer och vid årsskiftet 2005–2006 hade Sunne 13 586 invånare. 596 personer flyttade till kommunen och 537 flyttade från. Nettoinflyttningen till Sunne under 2005 var således 59 personer. 190 personer avled under året och 113 föddes. Det innebär att "födelsenettot" bidrar med en befolkningsminskning på 77 personer.

Det övergripande målet enligt kommunstrategin är ett invånarantal på 15 000.

Näringsliv

I Sunne finns ca 1 300 företag varav de flesta är enmans- eller fåmansföretag med upp till 2 anställda. De största privata företagen är Tetra Pak Packaging med ca 240 anställda och Rottneros Bruk (Rottneros Rockhammar AB) som har 170 anställda. Bland de större företagen kan också nämnas Quality Hotel Spa Resort Selma Lagerlöf och Quality Hotell Selma Lagerlöf som tillsammans har drygt 100 årsanställda men som sysselsätter ca 250 personer med alla timanställda.

De dominerande branscherna är den grafiska branschen, besöks- och turistnäringen och företag verksamma inom jord- och skogsbruk. Det differentierade näringslivet, med en bra blandning av producerande företag och tjänsteföretag, gör Sunne mindre sårbart för strukturella förändringar.

Under senare decennier har besöks- och turistnäringen blivit en allt viktigare del i Sunnes näringsliv. Det avspeglas i en privatfinansierad satsning på en exklusiv vattenpark, Sunne Vattenpark, med invigning i juni 2006.

Andelen nystartade företag ökade under 2005 med drygt 30 % vilket speglar den framtidstro som genomsyrar näringslivet som helhet.

KOMMUNENS FINANSIELLA MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kommunens långsiktiga finansiella mål är att årets resultat ska vara ca 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, att investeringarna under en flerårsperiod ska finansieras med egna medel samt att skattesatsen ska vara oförändrad, 21,80 kronor/skattekrona.

Resultatmål på kort sikt

I budgetprocessen för år 2005 har fullmäktige beslutat om följande kortfristiga mål för resultatet: **+1,3 %** av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Måluppfyllelse: **+3,0 %** (1,7 bättre än budget).

Investeringsmål på kort sikt

I budgetprocessen för år 2005 har fullmäktige beslutat om följande kortfristiga mål för investeringsnivån: **46 %** av investeringarna ska finansieras med egna medel.

Måluppfyllelse: **77 %** (31 bättre än budget).

Resultatmål på lång sikt

Mål: 2 % av skatter och generella statsbidrag

2001	2002	2003	2004	2005
+2,1 %	+1,5 %	-0,6 %	+1,1 %	+3,0 %

Investeringsmål på lång sikt

Mål: 100 % ska finansieras med egna medel

2001	2002	2003	2004	2005	Totalt
61 %	54 %	37 %	82 %	77 %	61 %

KOMMUNENS VERKSAMHET OCH MÅLUPPFYLLELSE

I Sunne finns en strategi för hur kommunen ska se ut och fungera om några år. Här finns delmål och resultatmål.

Kommunstrategin är tillsammans med budgeten det övergripande planeringsdokumentet för kommunen. I en särskild aktivitetsplan stäms verksamhetsmålen i kommunstrategin av. Här följer en kortare sammanställning av hur de olika delmålen i kommunstrategin uppfylls (aktiviteterna och måluppfyllelsen utgår från aktiviteter där kommunen är inblandad).

Delmål 1: Attraktivt boende och fler hyreslägenheter

● Kommunen kom överens med Vårsåsvillan om hur Sundsviksområdet ska exploateras. Husen ska byggas som en gruppbebyggelse i två etapper (vilket innebär ca 8 + 8 småhus). Vid utgången av 2005 har byggnationen ännu inte kommit igång.

- Sunne Bostads AB färdigställde under 2005 28 studentbostäder norr om Arenavägen. Dessa var inflyttningsklara till skolstarten höstterminen 2005.
- Fortsatta förberedelser och fortsatt planarbete för att göra det möjligt att bygga bostäder på Arrendegårdsområdet genomfördes också under 2005.
- Sjövik såldes till Sunne Bostads AB. I norra delen av Sjövik kommer 9 lägenheter att byggas. Övriga delar av byggnaden nyttjas av kommunens vård- och omsorgsenhet.
- Under november 2005 inleddes också byggnationen av 15 lägenheter för psykiatrin norr om studentboendet på Arenavägen.
- Option för byggande av bostäder i ett område på Åmberg har medgivits Modulenthus.
- Option har beviljats Sunne Bostads AB för byggande i Järnvägsparken.

Delmål 2: Aktivt näringslivsarbete

- Sunne kommun ska upplevas som företagsvänlig. Resultatet från den enkät som Svenskt Näringsliv gjorde 2004 visade att Sunne kommun hade bäst företagsklimat i Värmland. Plats 22 i landet måste betraktas som mycket tillfredsställande. Under 2005 gjordes en ny enkät bland företagen i Sunne. Den visar på ytterligare förbättringar (placering inte klar vid tiden för denna skrivning, 28 februari)
- En om- och tillbyggnad på Ideum för företaget Flexmed beslutades och bygget startades.
- Projektet Inkubator har pågått för andra året. Syftet med projektet är att utveckla olika personers/företags idéer till nya företag och ökad sysselsättning. Under perioden september 2004 till september 2005 startades 27 nya företag, 797 personer deltog på olika seminarier och 188 enskilda rådgivningar genomfördes.
- Ett omfattande arbete med centrumfrågor har initierats av Svensk Handel, fastighetsägarna och kommunen tillsammans. Beslut har tagits om att starta en centrumförening.
- Ett planarbete har påbörjats för att möjliggöra nybyggnation för Konsum i Sunne centrum.

Delmål 3: Högre utbildningsnivå

- Organisation och lokaler för ett nytt lärcentrum vid Ideum färdigställdes för att starta vid årsskiftet 2005/2006.
- Bildningsnämnden startade ett nytt gymnasieprogram, Hälsa- och Ledarskap vid Broby Grafiska Utbildning.
- Under 2005 beslutade bildningsnämnden att planera för och utöka möjligheten till distansutbildning i Sunne.

Delmål 4: Förbättra kommunikationerna

- Etappen på väg 45 Rottneros-Ed med bland annat en ny bro vid Rottneroskorset har färdigställts.
- Under 2005 har bredbandsutbyggnaden i Sunne kommun fullföljts enligt infrastrukturplanen. Det finns dock önskemål bland invånarna om utökad täckning.

- Värmlandstrafik har fått utökad anslag för att kunna bibehålla och utveckla kollektivtrafiken.
- Vägverket har i samråd med Sunne kommun upprättat en förstudie för väg 241–Storgatan som en miljöprioriterad genomfart i Sunne. Förstudien innehåller förslag på åtgärder för att förbättra miljön.

Delmål 5: Öppna landskap/landsbygdsutveckling

- Kommunen beslutade höja hemsändningsbidraget till lant-handlare till 120 kr/hemsändningstillfälle från och med 2006.
- Landsbygdsrådgivare fanns kvar i kommunen under 2005.
- Eu-projektet "Samverkan för lanthandelns framtid 2005–2006" medfinansierar kommunen.
- Kommunen har beviljats medel till det lokala naturvårdsprojektet om sjön Björken.

Kommunstyrelsen på besök vid sjön Björken.

Delmål 6: Besöksnäringen

- Kommunen beviljade ett marknadsföringsbidrag på 150 tkr till Rottneros park.
- Byggnationen av Sunne Vattenpark påbörjades.
- Nordic cup i fotboll U21 dam genomfördes i juli med två matcher i Mallbacken, Tyskland-Danmark och Sverige-England.

Delmål 7: Utveckla barns och ungdomars möjligheter till delaktighet i beslutsfattandet

- Ungdomsrådet beslutade och genomförde en s.k. LUPP-enkät där alla elever i årskurs 8 och alla elever i åk 2 på gymnasiet har fått svara på frågor. Svaren på dessa kommer att bearbetas och delges kommunfullmäktige.

Delmål 8: Öka resurshushållningen

- Kommunen har, i en strävan att uppnå delmålet att öka resurshushållningen i kommunen, beslutat bygga ett nytt reningsverk. Byggnationen har pågått under hela 2005 och reningsverket beräknas bli färdigt under våren 2006.

- Kommunen har ansökt och beviljats medel för 3 naturvårdsprojekt för att, dels genomföra naturvårdsåtgärder vid sjön Björken, dels upprätta naturvårdsprogram och dels anlägga en vandringsstig och dokumentera naturvärden vid Mårbacka.
- Under 2005 har kommunen träffat överenskommelser med Skogsstyrelsen om biotopskyddsområden i Sundsbergsskogen.
- En ny fjärrvärmeanläggning har byggts i Östra Ämtervik. Prästbols skola har anslutits.

Delmål 9: Öka tryggheten

- Under 2005 har kommunen haft en anställd samordnare för att arbeta med alkohol- och drogförebyggande frågor.
- Beslut har tagits om att nya långtidshyrda fordon och alla skolskjutsfordon ska utrustas med alkoholås.

Delmål 10: Effektivare kommunal förvaltning

- Inom delområdet effektivare kommunal förvaltning är strävan att halvera långtidssjukskrivningarna i kommunen. För att åstadkomma detta genomförs det s.k. HUS-projektet. Ett viktigt inslag i detta projekt är den omfattande ledarutbildningen. I HUS ska cheferna lära sig hur viktigt det är att kommunicera och att chefen är den viktigaste arbetsmiljöfaktorn. Visionen är att Sunne kommun ska vara känd som Sveriges attraktivaste arbetsplats.
- Under 2005 har Sunne, Munkfors, Torsby och Hagfors kommuner tillsammans beslutat att utreda förutsättningarna för att fördjupa samarbetet inom den tekniska driften. Syftet är att samordna resurser och kompetens.
- Sunne kommun blev 2005 nominerad till tävlingen Årets kvalitetskommun. Av de fem nominerade kommunerna vann Umeå, som fick mottaga priset på kvalitetsmässan i Göteborg.
- IT-samarbetet mellan Sunne, Torsby och Hagfors har blivit allt intensivare under 2005 bland annat med hjälp av ett s.k. kommunsammanbindande nät med gemensam internetförbindelse.
- All personal har bjudits in till ett seminarium om stresshantering.

Sunnes monter på kvalitetsmässan i Göteborg.

SAMMANFATTAD FINANSIELL ANALYS

Kommunens finansiella utveckling och ställning analyseras här kortfattat med hjälp av olika nyckeltal. Dessa har till uppgift att utifrån de 4 perspektiven resultat, kapacitet, risk och kontroll identifiera finansiella problem och därigenom klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte. En mer ingående finansiell analys finns i ett särskilt avsnitt i årsredovisningen.

Kommunen i siffror 2001-2005

mkr	2001	2002	2003	2004	2005
Bruttoomsättning	586	608	654	702	724
Balansomslutning	427	427	447	465	514
Investeringsvolym	60	67	66	42	67

Resultat och kapacitet

Sunne kommun omsätter 724 mkr och balansomslutningen 2005 är 514 mkr.

Under den redovisade perioden har kommunens soliditet minskat med 5 procentenheter. En förklaring är att de årliga resultaten inte varit tillräckligt stora för att matcha den relativt kraftiga tillgångsökningen (hög investeringsnivån). Tillgångsökningen har i stället i större omfattning finansierats med ökad skuldsättning. Detta försämrar den långsiktiga betalningsförmågan och därmed den finansiella balansen. Under 2005 har soliditeten minskat med 2 enheter i förhållande till 2004.

En närmare analys av det egna kapitalets förändring, det vill säga kommunens resultatutveckling, visar att kommunens nettokostnadsandel (exklusive avskrivningar) uppgår till 90,5 %. Inklusiva avskrivningar är nyckeltalet 96,4 %.

Sunne kommun kan alltså anses ha god balans mellan intäkter och kostnader. Jämfört med 2004 har verksamhetens nettokostnad ökat med 15 mkr. Skatteintäkter och statliga utjämningsbidrag har ökat med 25 mkr.

Under de senaste åren har en kraftig satsning på investeringar gjorts i kommunen. Det nya reningsverk som kommunen fortsatt bygga under år 2005 kommer att färdigställas under 2006.

Under de 5 senaste åren har kommunen inte klarat av att finansiera gjorda investeringar med skatter enligt den långsiktiga målsättningen. Även sparade medel och nya lån har använts. Inför kommande planperiod är kommunens ambition att sänka investeringstakten och öka självfinansieringsgraden. Syftet är att förbättra den ekonomiska balansen genom att stärka likviditeten och minska de långfristiga skulderna.

Finansiella nyckeltal

Resultat och kapacitet	2001	2002	2003	2004	2005
Nettokostnadsandel %	91,6	91,9	94,1	92,6	90,5
Årets resultat, mkr	10	7	-3	6	16
Självfinansieringsgrad av investeringarna, %	61	54	37	87	77
Soliditet, %	56	58	53	53	51
Skattesatser:					
Primärkommunal	21,80	21,80	21,80	21,80	21,80
Totalkommunal	31,80	32,30	32,30	32,30	32,30

Risk och kontroll

Kommunens kortfristiga betalningsberedskap är svag. Kassa-likviditeten, som i analysammanhang bör vara minst 100 %, var vid utgången av år 2005 54 %. Rörelsekapitalet (exklusive semesterlöneskulden) är negativt och uppgår till 39 mkr. En bidragande orsak till de låga värdena är den höga investeringsnivån under perioden.

Borgensåtagandena uppgår till 169 mkr, en ökning med 24 mkr sedan 2004. Merparten av åtagandet (och ökningen) avser lån hos Sunne Bostads AB (135 mkr). Trots att bostadsbolaget under 2005 hade en negativ resultatutveckling, bedöms det inte finnas någon större risk med åtagandet. Nytt åtagande är 7 mkr i Sunne Vattenpark AB som tillkommit under året.

Under den redovisade perioden har kommunen inte behövt lösa in något borgensåtagande eller skjuta till medel till något av bolagen.

Pensionsskulden inom linjen är viktig att beakta, eftersom skulden ska finansieras de kommande 50 åren. Pensionsskulden inom linjen är i Sunne kommun 215 mkr, en minskning med 5 mkr jämfört med föregående år.

Under 2003–2005 har kommunen betalat in pengar via en försäkringslösning som syftar till att minska framtida utbetalningar för de pensioner som i dag redovisas som en ansvarsförbindelse.

Under perioden redovisas en genomsnittlig positiv budgetavvikelse på ca 5 mkr. År 2005 har budgetföljsamheten i verksamheten varit bra.

Finansiella nyckeltal

Risk och kontroll	2001	2002	2003	2004	2005
Kassalikviditet exkl. semesterlöneskuld, % Likviditetsdagar	102	78	34	39	54
Rörelsekapital exkl. semesterlöneskuld, mkr	2	-12	-45	-48	-39
Borgensåtagande, mkr	150	149	147	145	169
Pensionsskuld och —förpliktelser, mkr	238	241	219	224	222
Budgetavvikelse, årets resultat jämfört med budget, mkr	+4	+7	+2	+3	+9

2005 års resultat ligger klart över kommunens mål för *god ekonomisk hushållning*, men investeringsnivån är fortfarande högre än det långsiktiga målet. Därför krävs fortfarande en hög andel extern finansiering, vilket innebär att kommunen ännu inte har nått samtliga finansiella mål knutna till *god ekonomisk hushållning*.

Känslighetsanalys

Händelse/Förändring	Kostnad/Intäkt, mkr
Ränteförändring med 1 %	1,3
Löneförändring med 1 %	4,2
Generell avgiftsförändring med 1 %	0,5
Förändring av försörjningsstöd med 10 %	0,5
Generella statsbidrag med 1 %	1,6
Förändrad utdebitering med 1 kr	17,7
10 heltidstjänster	3,2

Oförutsedda händelser eller beslut har betydelse för kommunens ekonomi. Av sammanställningen ovan ser man till exempel att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 4,2 mkr.

Framtiden

I budget för år 2006 har kommunen fördelat en större andel av de totala resurserna till verksamheterna och därmed sänkt resultatet genom att budgetera ett överskott på ca 3 mkr (resultatmål 0,5 %).

Inför budgetperioden 2007–2009 har planeringsramarna lagts för att nå ett resultatmål på 1 %. Långsiktig målsättning är att det ekonomiska överskottet ska vara 2 % av skatter och generella bidrag, för att nå den finansiella delen av begreppet *god ekonomisk hushållning*.

Investeringarna under planperioden bör minska avsevärt i syfte att förbättra betalningsförmågan på kort och medellång sikt. Samtidigt kan det då bli möjligt att minska låneskulden.

De ekonomiska förutsättningarna för kommunsektorn beräknas bli goda kommande år. Sveriges Kommuner och Landsting säger i en rapport att det demografiska trycket på de kommunala verksamheterna totalt sett kommer att upphöra under de närmaste åren. I många kommuner bedrivs arbete med effektivitets- och produktivitetsåtgärder inom flera olika verksamhetsområden. I Sunne har sådant arbete pågått framförallt inom grundskolan och äldreomsorgen.

PERSONAL

Sunne kommuns personalidé består i att kunna stötta bra idéer och att söka individuella lösningar. Arbetet ska genomsyras av frihet, flexibilitet, förnyelse och förståelse.

Demografiska förändringar i befolkningen ställer ytterligare krav på flexibilitet och successiv anpassning till ändrade förutsättningar för den kommunala verksamheten.

Kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare. En god arbetsmiljö och möjligheter att påverka sin arbetssituation är bra för de anställda. Samtidigt ger det bättre kvalitet och service till kommunens invånare. Kommunens arbetsplatser ska präglas av öppenhet, förtroende och lyhördhet. Personalförsknings- och kompetensfrågor kommer att vara ett viktigt inslag i kommunens arbete framöver. Kommunen ska kunna erbjuda attraktiva anställningsvillkor och då är lönen en viktig faktor.

Under år 2005 har HUS-projektet, Hållbar hälsa och utveckling i Sunne kommun, avslutats. Där var arbetstagarna i fokus och deras delaktighet sågs särskilt som en framgångsfaktor. Kommunens mål var att halvera långtidssjukskrivna fram t.o.m. 2005. Sunne kommun ligger dock lågt i förhållande till övriga kommuner i Värmland. Samtliga anställda har erbjudits hälso- och profilering som följts upp. Inom samtliga områden fanns forskare med från Karlstads Universitet.

Personalfest i oktober 2005

Det kommunala ledarskapet

Chefer på alla nivåer ska skapa gemensamma värderingar samt ansvarstagande och engagemang. Därigenom kan verksamheten bättre möta nya krav och snabba förändringar. En väl fungerande dialog mellan chef och medarbetare är en förutsättning för att lyckas. Ledare ska kunna se sina medarbetare som individer och inte bara som en del av sin personal. Ett bra medarbetarskap och ett bra framsynt ledarskap som leder till att alla vill göra ett bra jobb hör ihop. Dagens ledare har ett helhetsansvar och en stor spelplan men färre styrande regler än tidigare. Ledaren företräder arbetsgivaren och har till uppgift att skapa en bra kommunal verksamhet.

Framtidens ledare måste vara tydlig med mål och vision för verksamheten, kunna agera och fatta beslut utan karta och kompass samt vara tydlig vad gäller ansvar och befogenheter.

Han/Hon måste få alla att känna sig delaktiga för att kunna föra utvecklingen framåt. Därför kommer behovet av dialog/kommunikation att förstärkas i ledaruppdraget. Personlig och social kompetens kommer att krävas liksom ett intresse för att förstå och intressera sig för människor.

Jämställdhet

Lagen har skärpt reglerna när det gäller arbetsgivarens aktivitet för jämställdhet. Jämställdhetspolicyn ligger till grund för jämställdhetsarbetet. Under år 2005 har en ny jämställdhetsplan färdigställts. Den antogs av kommunfullmäktige den 25 april 2005. En arbetsgrupp, bestående av representanter från arbetsgivaren och de fackliga organisationerna, har arbetat fram den nya planen. Den utgår från en enkät om jämställdhet som 900 arbetstagare har besvarat.

63,8 % av kvinnorna och 51,7 % av männen anser att arbetet helt eller delvis kräver tunga lyft. Fler kvinnor (34,9 %) än män (26,7 %) anser att arbetet är stressigt. Målsättningen är bland annat att skapa arbetsförhållanden och arbetsorganisationer som medger både manliga och kvinnliga anställda. En bred informationskampanj om friskvård på jobbet ska genomföras.

Frånvarostatistiken för uttagna dagar för vård av barn visar att 28,7 % utnyttjas av män. Målsättningen är att chefer och arbetsledare ska uppmuntra manliga anställda att ta ut föräldradagighet.

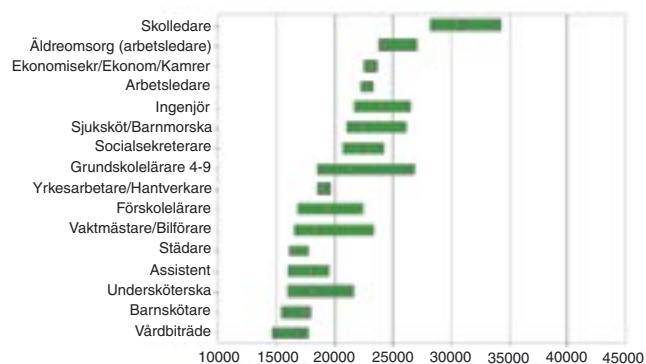
5,2 % av kvinnorna och 3,5 % av männen anser sig vara eller ha varit utsatta för sexuella trakasserier av arbetskamrater eller klienter/kunder. Chefer och arbetsledare ska på personalmöten informera om kommunens policy och handlingsplan när det gäller sexuella trakasserier.

Alla tillsvidareanställda ska ha en kompetensutvecklingsplan som ska utgå från verksamhetens och individens behov och inte påverkas av könstillhörighet.

Målsättningen vid rekrytering är att alla medarbetare ska erbjudas heltidsanställning med betydelsen att anställningens sysselsättningsgrad anpassas till individen. Dessutom ska kvinnor och män vara jämt fördelade i yrkesgrupperna. I grupper där det ena könet är underrepresenterat ska detta könsandel ökas med 1 procentenhet per år.

En analys av löneskillnader mellan kvinnor och män har gjorts under 2005 med hjälp av programmet Lönevågen och Svenska kommunförbundets program Lönelänken. Syftet är att förhindra osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor mellan kvinnor och män. I lagens förarbeten framhålls att arbetsgivaren bör dela in arbetstagarna i speciella grupper, för att kunna jämföra löner och anställningsvillkor mellan kvinnor och män. Till en grupp ska arbetstagare som har lika eller väsentligen lika arbetsuppgifter föras. Det är olika grupper löner, inte individers, som kartläggs. Kommunens jämställdhetsgrupp har inte kunnat påvisa några osakliga löner.

Lönerelationer

Friskvård

Hälsoarbete – inte bara för eldsjälar

Att fysisk träning inte bara stärker kroppen, utan också gör att man mår bättre mentalt, är nog något som de flesta kan skriva under på. Med anledning härav har kommunen satsat stort på friskvård.

Följande aktiviteter har ordnats under året:

Januari	Familjekväll vid Sunne ski-center
Mars	Skidresa till Trysil
Juni	Prova-på-golf vid Sunne golfbana
Augusti	Kräftloppet (anmälda till loppet fick rabatt på skor) Tjejmilen (kommunen sponsrade buss för 11:e året i rad)
Oktober	Personalfest i sporthallen (fler än 600 personer deltog)
December	Julkonsert i Löfbergs Lila Arena

Dessutom har under hela 2005 pågått en poängjakt. De anställda har fått poäng genom att utföra olika aktiviteter, bl.a. stavgång, cykling, simning, promenader och annan form av motion. När man uppnått vissa poäng får man stimulanspriser i form av ryggsäck och hemlig resa. Hela 156 anställda deltog i denna aktivitet som pågick hela året.

Alla anställda erbjuds också att motionera en halvtimme per vecka under arbetstid. Dessutom erhålls rabatt på träningskort på Hälsokällan, Pulsen och Quality hotell Spa. 33 % av medarbetarna har utnyttjat denna rabatt. Under våren ordnades en buggkurs för kommunens anställda där ca 60 personer deltog.

Under året har en aktiv simskoleundervisning bedrivits. Totalt har 620 elever deltagit fördelade på 11 simskolor.

Under 2005 har hälsoprofilerna i HUS-projektet följts upp. Sammanlagt har 624 av de 832 som ingick i den första undersökningen följt upp sin hälsoprofil. Rapporten från Karlstads Universitet visar bl.a. på upplevd bättre hälsa, bättre kostvanor och fler som motionerar mer intensivt. Det mest glädjande resultatet är den minskade stressen i arbetet och i livssituationen totalt.

För att förbättra och bibehålla hälsan har följande aktiviteter fortsatt: viktminskningsgrupper Finn din form, stavgångsgrupper, ryggymnastik och Nycklar till din hälsa.

Sunnes cykelambassadörer har cyklat (delvis gått vintertid) drygt 1 100 mil på Sunnes vägar och cykelbanor under 1 år. Resultatet är att de fått bättre hälsa och att de inspirerat fler Sunnebor att börja cykla.

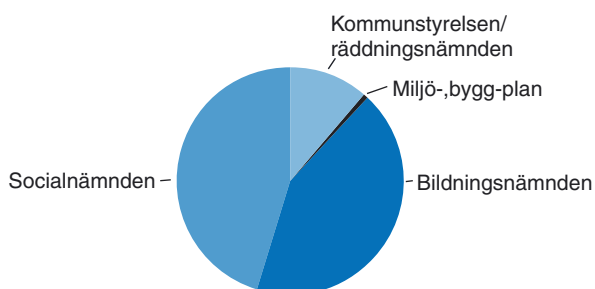
Sunnes cykelambassadörer har efter ett års cyklande i ur och skur, snö, regn och sol, avslutat sitt uppdrag som inspiratörer för att få andra Sunnebor att börja använda cykeln.

Personalredovisning

Årsarbetare

	2003	2004	2005
Kommunst/räddn	136,2	142,8	134,9
Miljö-,bygg-plan	13,5	7,1	8,0
Bildningsnämnden	471,2	503,6	513,8
Socialnämnden	519,2	542,1	543,0
Summa vht	1 140,1	1 195,6	1 199,7
Kontaktp.soc	19,1	22,9	22,1
Offent.skyddad	2,8	2,6	1,2
Beredskapsarb	12,1	20,8	15,7
Feriearb	7,3	7,4	8,8
Summa	41,3	53,7	47,8
Förtroendevalda	13,3	11,6	11,9
TOTAL SUMMA	1 194,7	1 260,9	1 259,4

Årsarbetare fördelat på förvaltning

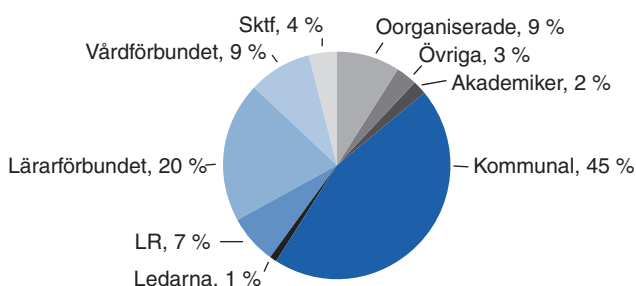

Medelålder för anställda i Sunne kommun

	2003	2004	2005
Män	44,1	44,5	45,7
Kvinnor	43	42,8	42,8

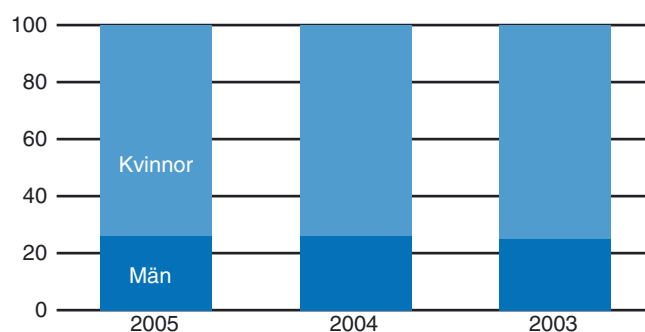
Totalt har medelåldern ökat från 43,3 för år 2004 till 43,4 för år 2005.

Facklig tillhörighet

Könsfördelning

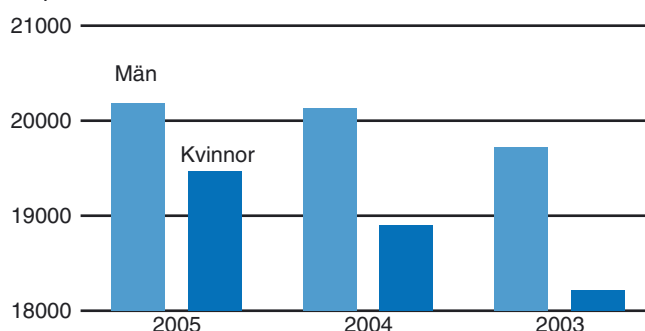
Procent

Könsfördelningen är lika som fjolåret. Fördelningen gäller alla inkl. timanställda

Medelöner

Kr per månad

Medellönen för kvinnor har ökat med 6,8 % under åren 2003-2005.

Vissa arbetstagare har avstått lönehöjning till förmån för högre pensionsavgift och ledig tid.

Pensionsavgångar

2003	16 st	(5 st var 65 år, övriga under)
2004	35 st	(13 st var 65 år, övriga under)
2005	27 st	(15 st var 65 år, övriga under)

Mellan åren 2006--2010 beräknas 110 personer avgå med ålderspension enligt nedan

År	Antal personer
2006	15
2007	16
2008	21
2009	26
2010	32

Utbetalda pensioner för 2005 uppgår till 6,6 mkr (exkl löneskatt) till 517 personer. Den nya möjligheten att arbeta kvar efter fyllda 65 år har utnyttjats av två personer.

Sjukfrånvaro

Sunne kommun har sedan 2001 redovisat all sjukfrånvaro för varje förvaltning, ansvar, kön m m.

Från och med den 1 juli 2003 är samtliga arbetsgivare skyldiga att redovisa uppgifter om sjukfrånvaro i årsredovisningen. Det huvudsakliga syftet med detta är att skapa ett material som är jämförbart.

Sjukfrånvaro avser frånvaro under tid den anställda har rätt till något av följande:

- Sjuklön från arbetsgivaren
- Sjukpenning från försäkringskassan
- Tidsbegränsad sjukersättning från försäkringskassan (FK)
- Aktivitetsersättning från FK
- Rehabersättning från FK

Även sjukfrånvaro under del av arbetsdag skall inräknas motsvarande sjukfrånvarons omfattning. Karensdag räknas också som sjukfrånvaro.

Ordinarie arbetstid avser arbetstid enligt kollektivavtal eller annat avtal mellan arbetsgivaren och den anställda. I ordinarie arbetstid räknas inte övertid, mertid, ledig tid under lördagar, helgdagar och ledig tid som inte infaller under den anställdes ordinarie arbetstid. Dock betraktas semesterledighet eller kompensationsledighet som ordinarie arbetstid.

Det kan konstateras att sjukfrånvaron har minskat med 1,08 dagar/anställd sedan 2004.

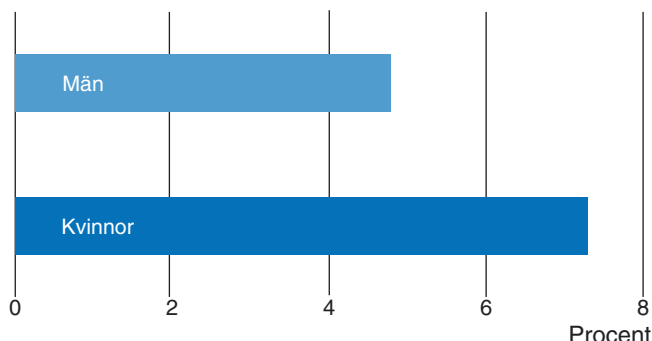
Av all sjukfrånvaro är 69,07 % borta mer än 60 dagar. Motsvarande siffra för 2004 är 76,24%.

År 2005 ändrades sjuklönelagen till att återgå med sjuklön från tre veckor till två veckor för arbetsgivaren. Istället infördes en särskild sjukförsäkringsavgift med 15%. För Sunne kommun var kostnaden för år 2005, 928.815 kr.

Anmälda arbetsskador har ökat med 13 st jämfört med 2004. Totalt antal arbetsskador är 18 st.

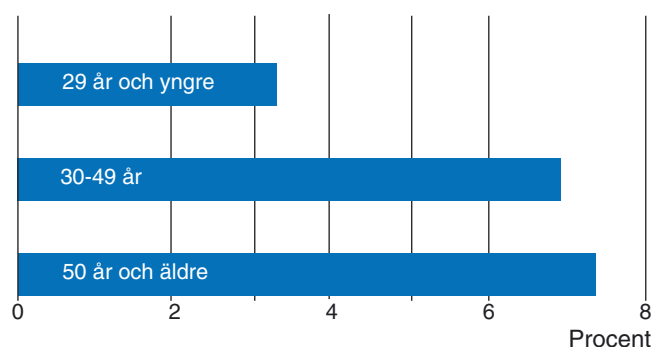
Summa sjukfrånvarotid för kvinnor/män genom sammanlagd ordinarie arbetstid för respektive

Män	4,79 %	(5,00 %)
Kvinnor	7,29%	(7,44 %)

Summa sjukfrånvarotid/sammanlagd ordinarie arbetstid i resp åldersgrupp.

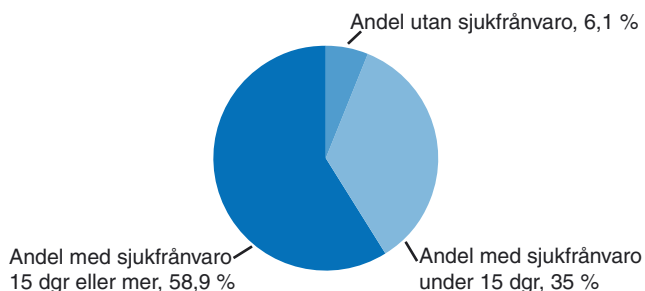
29 år och yngre	3,30 %	(4,41 %)
30-49 år	6,92 %	(6,95 %)
50 år och äldre	7,36 %	(7,37 %)

I sjukfrånvaron ingår all personal.

Frisk

Antalet personer som inte haft någon sjukdag under 2005 uppgår till 752 st (2004 806 st)

KONCERNEN SUNNE KOMMUN

Sunnes koncern är inte en äkta koncern i aktiebolagslagens mening. Det beror på att skatte- och värderingsregler inte gäller för kommunkoncerner.

Sunne kommun bedriver merparten av verksamheten i förvaltningsform. Den sammanställda redovisningen ska lämna information om den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Syftet är att ge en samlad bild av kommunens ekonomiska ställning, åtaganden och resultat, oavsett verksamhetsform.

FÖRETAGEN

De företag som ingår i den sammanställda redovisningen är, förutom kommunen, de helägda bolagen Sunne Turism AB, Sunne Bostads AB och de delägda bolagen Svenska Flexografiiinstitutet AB (ägd andel 60 %) och Nolere Fastighets AB (ägd andel 49 %). Sammanställningen bygger delvis på preliminära uppgifter från företagen. Förändring av ägarandelen i Sunne Bostads AB ägde rum vid årsskiftet 2004–2005 genom att kommunen förvärvade Riksbyggens 40 %.

RESULTAT FÖR KONCERNEN

Årets resultat är positivt och visar på 15 mkr (6,5 mkr). Resultaten för de bolag som ingår i koncernen är följande:

Sunne kommun	16,0 mkr
Sunne Turism	0,04 mkr
Sunne Bostads AB	-0,9 mkr
Svenska Flexografiiinstitutet AB	-0,0 mkr
Nolere Fastighets AB	0,01 mkr

Genom en speciell metod bearbetas respektive bolags redovisning innan den sammanställs i en gemensam koncernredovisning (se Redovisningsprinciper). Det är därför inte möjligt att utan elimineringar m.m. summera bolagens resultat med kommunens och få fram koncernresultatet.

FINANSIELL STÄLLNING

Soliditeten för koncernen under 2005 är försämrad i förhållande till år 2004 och uppgår till 37 %.

De långfristiga skulderna har ökat och är vid årets slut 335 mkr. De största låneskulderna finns hos Sunne Bostads AB och kommunen. Rörelsekapitalet, d.v.s. omsättningstillgångarna minskat med de kortfristiga skulderna, är negativt och uppgår år 2005 till -69 mkr.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap 8 och utformas enligt god redovisningssed. Redovisningen baseras på Sunne kommuns värderingsprinciper. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital elimineras. Därefter har intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar tas med i koncernredovisningen.

Koncernredovisningen är ett sammandrag av kommunens och dotterföretagens resultat- och balansräkningar. Eftersom den sammanställda redovisningen endast ska visa koncernens förhållande till externa parter har interna mellanhavanden eliminerats.

SUNNE BOSTADS AB

Årets resultat efter skatt uppgår till -0,9 mkr. Rörelsens intäkter ökade under 2005 med 1,2 % till 33 mkr och kostnaderna ökade med 9 % till 28 mkr. Räntenettet förbättrades med 12 % och sjönk från 6,3 till 5,5 mkr.

De långfristiga skulderna som vid årets utgång uppgick till 202 mkr ökade under året med 14 mkr p.g.a. upplåning vid nyproduktion av Norrgården och förvärv av Sjövik, Lysvik. Det egna kapitalet uppgick den 31 december 2005 till 11,8 mkr.

En ombyggnation till fler lägenheter på Kålsgården, V:a Ämtervik, har finansierats med egna medel. Kostnad för ombyggnationen uppgick till 1,6 mkr.

Bostadsefterfrågan har under året ökat. I oktober var 340 aktivt sökande. Det är en ökning med 140 jämfört med samma tillfälle förra året. Efterfrågan på studentbostäder har under året minskat trots en sänkning av hyran på de minst attraktiva studentlägenheterna.

Överenskommelse har träffats med Hyresgästföreningen om att höja hyrorna från den 1 januari 2006 med 0,8 %.

From 1 januari 2005 äger kommunen 100 % av aktierna. Innan dess var Riksbyggen delägare till 40 %. Förvaltningen sköts sedan årsskiftet 2004–2005 av bolaget i egen regi. Bolaget har under året fått ta stora kostnader i samband med ändrat ägarförhållande.

Sunne Bostads AB projekterar för nyproduktion av lägenheter främst i centrala Sunne.

Bolaget har en, för kommunala bostadsföretag, godtagbar ekonomisk ställning.

SUNNE TURISM AB

Det redovisade resultatet efter skatt och bokslutsdispositioner uppgår till +44 tkr. Rörelsens intäkter ökade under året med 2 % till 10,8 mkr och kostnaderna med 5 % till 10,6 mkr. Bolaget har långfristiga skulder till ett värde av 5 mkr. Det egna kapitalet uppgår till 1,4 mkr.

Bolaget bedriver turistbyrå, förvaltar och driver Kolsnäspar-ken, dess camping och tempererade bad samt arrangerar den populära Fryksdalsdansen.

Turismen i Värmland hade en liten nedgång 2005. I Sunne innebar det att några turistattraktioner hade färre besökare än 2004. Det ska dock poängteras att några anläggningar t.o.m. hade besöksrekord.

- Turistbyrån hade 75 000 besökare. En satsning gjordes på att göra Sunnes och alla Värmlands turistföretag bokningsbara på internetsajten www.bokavarmland.se.

- Folkparken hade ett publiksnitt på knappt 1 000 personer per kväll. Besökarna blir allt färre. År 1999 var besökssnittet 1 400 personer. De nya kraven att ungdomar måste ha fyllt 15 år innan de får besöka parken visar sig i besökstalen. Sunne Turism sponsrade dansundervisningen på Fryxellska skolan under våren.

- Fryksdalsdansen håller ställningarna trots ett litet tapp under 2005. Publikciffran var 18 900.

- Campingen hade en mycket bra säsong med ca 44 000 gästnätter. Ny tomtindelning gjordes under hösten och ett 50-tal familjer fick byta plats. Ett 40-tal har accepterat förändringen. Efterfrågan på säsongscampingen är stor. 5 nya självhushållsstugor stod klara i februari 2005.

- Det tempererade badet hade endast 3 000 besökare, vilket förmodligen är det lägsta besöksantalet sedan starten 1971. Till nästa säsong försvinner det gamla badet och ersätts av en ny bassäng i nya Vattenparken.

- Dotterbolaget Sunne Vattenpark AB såldes under året till privata intressenter och bygget av en vattenpark i Sunne startade.

SVENSKA FLEXOGRAFIINSTITUTET AB

Det redovisade resultatet för bolaget uppgår till +/- 0 tkr. Rörelsens intäkter uppgår under perioden till 76 tkr och kostnaderna till 79 tkr. Bolaget har inga långfristiga skulder och det egna kapitalet uppgår till 114 tkr.

Bolaget bildades hösten 2000 och ägs till 60 % av kommunen och till 40 % av SweFlex, Svensk Flexografiförening.

Bolagets verksamhetsidé är att vara centrum för flexografisk forskning av hög industriell relevans. År 2005 har präglats av arbete med nätverksuppbyggnad för att säkerställa framtida uppdrag.

Bolaget har medverkat i flera projektansökningar.

- Flexmed Digital AB har med TPA:s stöd under året etablerats i Ideum. Viss tid i företagets digitaltryckpress erbjuds SFI och Broby Grafiska Utbildning för utbildnings- och forskningsändamål.

- The Packaging Arena har under året ombildats till ekonomisk förening. SFI är en av fem intressenter. Övriga är Sun-Chemical, BTG, Kvaerner och KaU Holding.

NOLERE FASTIGHETS AB

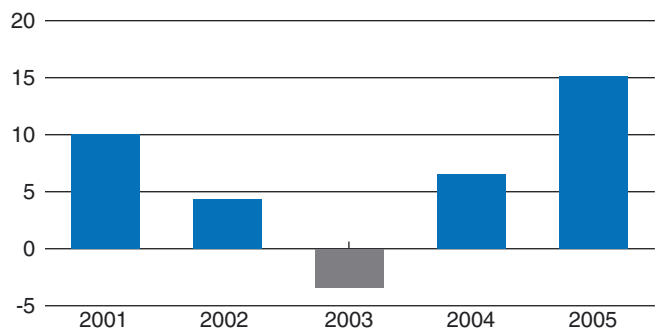
Nolere Fastighets AB redovisade resultat uppgår till +13 tkr.

Bolagets intäkter uppgår under perioden till 228 tkr och kostnaderna till 215 tkr. Bolaget har långfristiga skulder på 280 tkr och det egna kapitalet uppgår till 3 978 tkr.

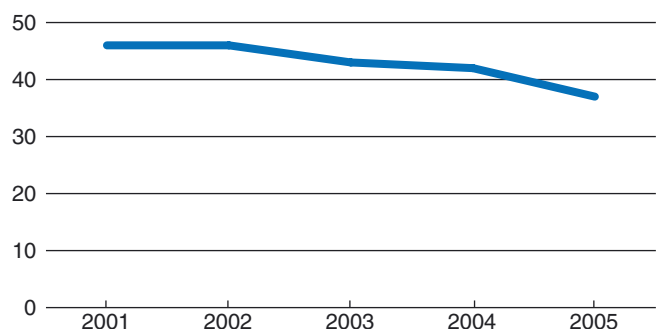
Nolere bildades 2001 och har till uppgift att förvalta fastigheter. Bolaget ägs till 51 % av Yngve Nilsson och till 49 % av Sunne Kommun.

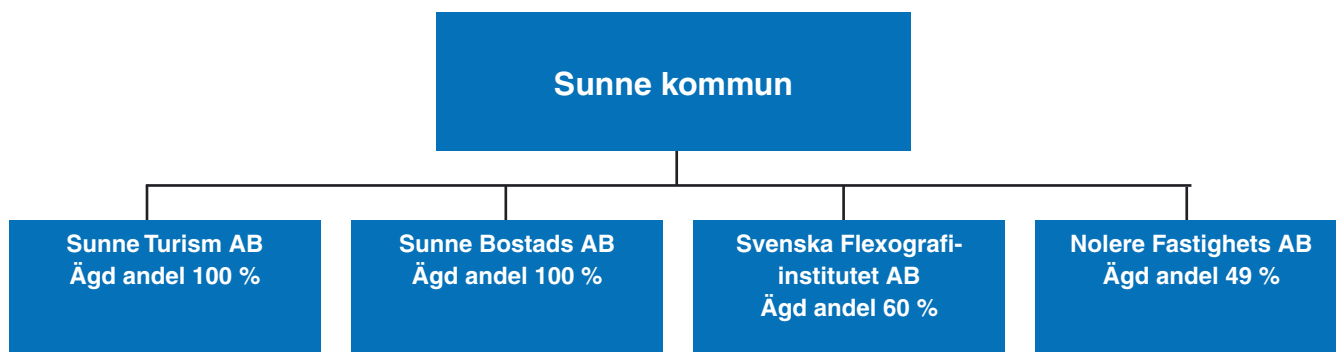
KONCERNNYCKELTAL

Årsresultat
Mkr

Soliditet
Procent

Den finansiella analysen ska utgöra ett underlag för att bedöma kommunens styrkor och svagheter. Den ska också bidra till att ge svar på frågan om den analyserade kommunen har en god ekonomi eller inte. Som verktyg används en modell som bygger på fyra aspekter som är viktiga ur ett finansiellt perspektiv och som görs utifrån följande frågeställningar:

- **Resultat.** Vilken balans har kommunen haft mellan sina kostnader och intäkter under året och över tiden?
- **Kapacitet.** Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?
- **Risk.** Finns några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?
- **Kontroll.** Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Resultat – Kapacitet

Resultatet visar om de resurser som förbrukas täcks med ersättningar. Om kostnaderna överstiger intäkterna uppstår obalans. Genom att ha med flera år kan man också mäta rörelseriktningen. Rör sig kommunen mot obalans eller ökad obalans är det en signal om att den finansiella motståndskraften (kapaciteten) urholkas. Man mäter alltså här, ur ett finansiellt perspektiv, den motståndskraft kommunen har på lång sikt.

Risk – Kontroll

En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen inte ska behöva vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Man ska helt enkelt inte utsätta sig för finansiella risker.

Kontrollfrågor handlar om hur man försöker upprätthålla god ekonomisk hushållning via en fungerande ekonomistyrning. Konkreta mått inom området är exempelvis hur god budgetföljsamheten är och hur bra man är på att göra prognoser.

Resultat – Kapacitet

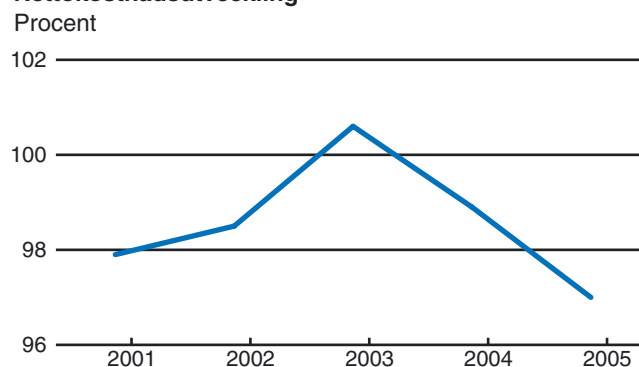
Ett viktigt nyckeltal är nettokostnadsandel. Det visar hur stor del verksamhetens nettokostnader, inklusive finansnetto, tar i anspråk av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.

För att analysera varför en kostnad ökar har nyckeltalet delats upp i några viktiga delområden: verksamhetens kostnader och intäkter, pensionskostnader, avskrivningar och finansnetto. Dessa sätts också i relation till skatteintäkterna. Det går nu att utläsa om det är verksamheten eller den finansiella delen som förändras över tiden.

Nettokostnadsandelsutveckling (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Verksamheten/ skatteintäkter + statsbidrag	86,8	86,7	87,3	86,4	83,8
Pensionerna/ skatteintäkter+ statsbidrag	4,9	5,2	6,8	6,3	6,7
Avskrivningarna/ skatteintäkter+ statsbidrag	5,8	6,0	5,7	5,6	5,8
Finansnettot/ skatteintäkter+ statsbidrag	0,4	0,6	0,8	0,6	0,7
Summa löpande kostnader	97,9	98,5	100,6	98,9	97,0

Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Förhållandet kan belysas genom att analysera hur stor andel olika typer av löpande kostnader tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag. Nyckeltalet speglar om kommunen för ett enskilt år kan finansiera löpande kostnader med löpande intäkter och hur denna balans har utvecklats över tiden. Om nyckeltalet överstiger 100 procent är kostnaderna större än intäkterna och obalans råder. Kommunen minskar det egna kapitalet och uppfyller inte lagens balanskrav – i alla fall inte innan hänsyn tagits till eventuella "särskilda skäl". En försämrad nettokostnadsandel över tiden är en varningssignal om att kommunen rör sig mot obalans eller ökad obalans.

Av tabellen ovan framgår en positiv utveckling under periodens senare del. År 2005 utgör verksamheten exklusive avskrivningar och pensionskostnader 83,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är 2,6 procentenheter

lägre än föregående år och det lägsta värdet under 5-årsperioden. Verksamheten kan alltså anses mer "balanserad" i förhållande till intäkterna än den varit tidigare under perioden.

I förhållande till år 2004 har delkomponenterna pensioner, avskrivningar och finansnetto utökat sin andel. Dessa poster har alltså en snabbare kostnadsutveckling än den löpande verksamheten.

Jämfört med år 2001 har pensionernas och finansnettots andel ökat. Det beror framför allt på den extra kostnad som tagits år 2003–2005 för att minska den framtida ansvarsförbindelsen. Det är alltså en extra kostnad i dag i syfte att sänka kostnaden för framtida generationer. Finansnettots ökade värde från periodens början beror på att låneskulden utökats.

Tillsammans tog de löpande kostnaderna 97 procent i anspråk av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Intäkterna var alltså 3 procentenhet större än kostnaderna vilket gav ett positivt resultat på +16 mkr.

Under 2005 och även totalt under femårsperioden har kommunen haft en bra balans mellan kostnader och intäkter. Balanskravet är väl uppfyllt och värdet år 2005 uppfyller också tumregeln för god ekonomisk hushållning. Jämfört med 2004 har verksamhetens nettokostnad ökat med 15 mkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 25 mkr.

Förändring av kostnader och intäkter (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Verksamhetens intäkter	5,6	1,9	17,1	15,0	-1,6
Verksamhetens kostnader inkl. avskrivn.	6,1	4,2	9,1	6,2	1,8
Skatteintäkter	5,7	3,9	4,2	1,2	6,2
Generella statsbidrag	11,6	6,0	5,9	14,9	1,8
Finansnetto	-5,5	35,4	43,3	10,9	2,5

Verksamhetens intäkter, som till största delen består av bland annat avgifter för barn- och äldreomsorg samt vatten och avlopp har minskat med knappt 2 procent. Verksamhetens kostnader, inklusive pensioner och avskrivningar, har ökat med ca 2 procent jämfört med 2004. Personalkostnaderna, som är en betydande delpost, är här av avgörande betydelse. Personalkostnaderna har ökat med 2,3 % mellan 2005 och 2004. I historiskt perspektiv är det en mycket måttlig ökning.

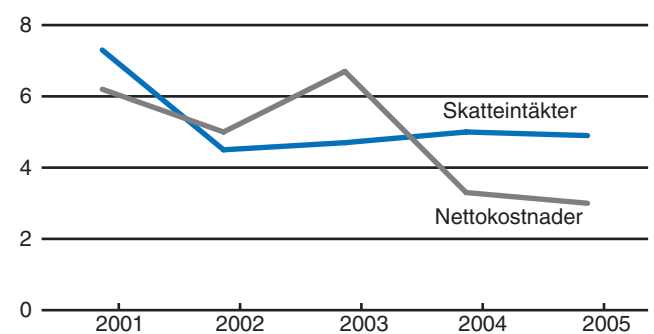
Det är viktigt att personalkostnadsutvecklingen kan hållas på en låg nivå under kommande planperiod. Kommunstyrelsen har också antagit ett program för den lokala lönebildningen som tydligare kopplar till budgetprocessen.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade snabbare än kostnaderna. En förklaring till den relativt snabba ökningen av framför allt skatteintäkterna är den starka skatteunderlagsutveckling som skedde under år 2003.

Finansnettot har trots skuldökningen förändrats måttligt. Förklaringen till det är det låga ränteläget samtidigt som en del äldre lån med relativt hög ränta konverterats till lån med lägre ränta.

Förändring kostnader, intäkter

Procent

Investeringsvolym (%)

	2001	2002	2003	2004	2005
Investeringsvolym/ skatte-intäkter och generella statsbidrag	13,3	14,2	13,4	8,1	12,3
Avskrivningar/ nettoinvesteringar	43,3	42,2	42,8	68,8	47,7

Efter en tillfällig dämpning av investeringstakten under 2004 är den åter på en hög nivå. År 2005 är det framför allt reningsverksprojektet som bidrar till den höga volymen.

Av tabellen kan man se att kommunen under perioden haft en investeringsnivå som överstiger avskrivningssumman. Är investeringsnivån högre än avskrivningssumman tyder det på att reinvesteringsnivån upprätthålls så att de materiella anläggningstillgångarna bevaras i gott skick. Risken för kapitalförstörelse är därmed liten.

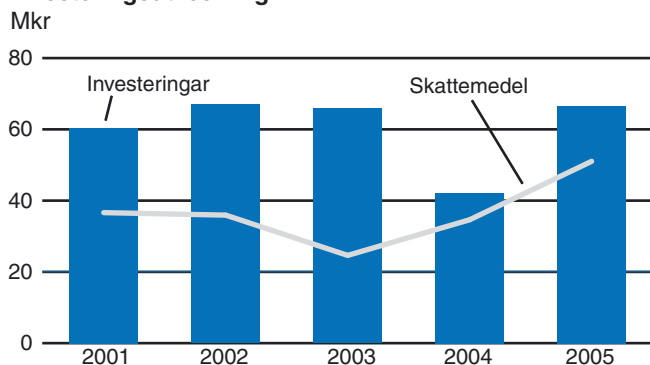
Under perioden har kommunen klarat reinvesteringsbehovet på ett bra sätt och står därmed gott rustad inför framtiden. Den materiella standarden på byggnader inom framför allt skolområdet men även äldreomsorgen är hög.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

	2001	2002	2003	2004	2005
Medel från verksamheten (mkr)	36,6	35,9	24,6	34,6	51,0
Årets nettoinvesteringar (mkr)	60,4	67,0	65,8	42,1	66,6
Självfinansieringsgrad (%)	60,6	53,6	37,4	82,2	76,6

Tabellen visar att kommunen under de 5 senaste åren inte klarat av att skattefinansiera sina investeringar som den långsiktiga målsättningen säger. Finansieringen har kompletterats med sparade medel men också med nya lån. Inför kommande planperiod är kommunens ambition att sänka investeringstakten och öka självfinansieringsgraden. Syftet är att förbättra den ekonomiska balansen genom att stärka likviditeten och minska de långfristiga skulderna.

Investeringsutveckling

Årets resultat

	2001	2002	2003	2004	2005
Årets resultat, mkr	+9,5	+7,2	-3	5,9	16,0
Synnerliga skäl, mkr	-4		6,7	-0,1	-0,3
Balanskravsresultat, mkr	+5,5	+7,2	+3,7	+5,8	+15,7
Resultat/skatteintäkter					
m.m. (%)	+2,1	+1,5	-0,6	+1,1	+3,0

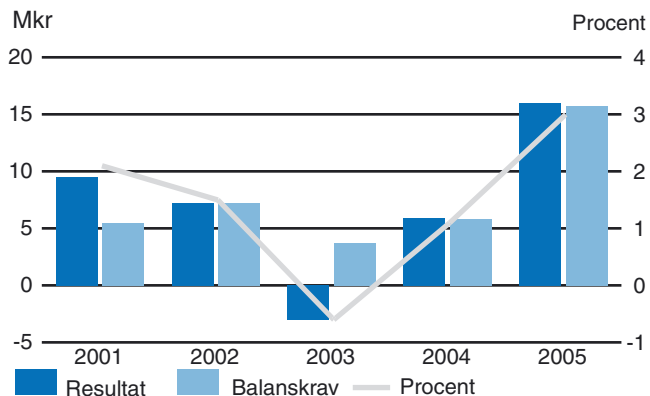
Årets resultatutveckling visar hur det egna kapitalet har bevarats eller tagits i anspråk. Under en längre period visar resultatutvecklingen om trenden är kapitaluppbärande eller kapitalförbrukande. Under perioden 2001–2005 har kapitalet byggts upp med ca 36 mkr.

Man ser också om resultatet är i balans. För att ha en konsoliderande ekonomi räcker det emellertid inte att ha ett "nollresultat" när tillgångsmassan ökar. Ett nollresultat innebär i ett sådant läge att den självfinansierade delen av tillgångarna blir mindre och kapitalkostnaderna kommer att öka.

Kommunen redovisar ett resultat på 16,0 mkr. Det lagreglerade balanskravet har alltså uppfyllts.

År 2005 budgeterades ett resultat på 6,8 mkr. Årets redovisade resultat är alltså 9,2 mkr bättre än det budgeterade.

Årets resultat

Soliditet

Det vanligaste måttet på en organisations kapitalstyrka är soliditet. Måttet uttrycker organisationens långsiktiga betalningsförmåga, stabilitet och möjligheter att överleva tillfälliga

motgångar. Ju högre värden desto bättre långsiktig betalningsförmåga.

En tumregel som många kommuner arbetar efter är att hålla en oförändrad soliditet, d.v.s. behålla den finansiella balansen och den långsiktiga betalningsförmågan. En effekt man får ta hänsyn till är att det blir svårare att bibehålla soliditeten när den ligger på en hög nivå. Generellt gäller att ju högre soliditet en kommun har desto bättre resultat krävs för att hålla en oförändrad soliditet.

%	2001	2002	2003	2004	2005
Soliditet	56	58	53	53	51
Tillgångsförändring	17,2	0,2	4,8	3,9	10,6
Förändring av eget kapital	4,2	3,0	-3,0	2,5	6,6
Soliditet inkl. pensions-skuld äldre än 1998 (ansvarsförbindelse)	5,3	6,4	5,3	5,2	8,8

Under den redovisade perioden har kommunens soliditet minskat med 5 procentenheter. En förklaring är att de årliga resultaten inte varit tillräckligt stora för att matcha den relativt kraftiga tillgångsökningen (investeringsnivån). Tillgångsökningen har i stället i större omfattning finansierats med ökad skuldsättning, vilket försämrar den långsiktiga betalningsförmågan och därmed den finansiella balansen. Under 2005 har soliditeten minskat med 2 procentenheter jämfört med år 2004.

För att få ett relevant mått på "verklig" soliditet bör man också inkludera de pensionsåtaganden som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Detta åtagande uppgår vid årsskiftet till 215 mkr. Minskas det beloppet från det egna kapitalet sjunker soliditeten från 51 till 9 % per sista december 2005. Det värdet har förbättrats med ca 4 procentenheter och förklaras av de extra insatser som pågår med att lösa in delar av ansvarsförbindelsen.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden är ett annat mått som belyser en kommuns kapitalstruktur. Den visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital. Nyckeltalet delas upp i kortfristiga och långfristiga skulder samt avsättningar (till pensionsskulden). Indelningen är intressant när man analyserar kortfristig och långfristig betalningsberedskap. Ökar de kortfristiga skulderna påverkar det likviditeten negativt och därmed den kortsiktiga betalningsberedskapen. En ökning av den långfristiga skuldsättningsgraden eller avsättningarna är inte lika allvarig på kort sikt. På lång sikt innebär det dock att betalningsberedskapen försämrar.

%	2001	2002	2003	2004	2005
Total skuldsättningsgrad	44	42	47	47	49
varav avsättningar	6	6	1	1	2
varav långfristiga	15	18	24	23	25
varav kortfristiga	23	18	22	23	22

Under perioden har kommunens skuldsättningsgrad ökat med 5 procentenheter. Det är främst de långa skulderna som ökat. År 2001 var de långfristiga skulderna 62 mkr och år 2005 är summan 128 mkr. Jämfört med år 2004 har den långfristiga skulden ökat med 24 mkr.

De långfristiga skulderna har tagits upp i syfte att finansiera delar av investeringsvolymen. Som en konsekvens av beslutet att låta den enskilde arbetstagaren placera även det individuella intjänandet av 1998 och 1999 års pensioner, har en omfördelning mellan avsättningar och kortfristiga skulder skett år 2003. Värdet av den omfördelningen uppgår till ca 21 mkr. I avsättningar ingår år 2005, visstids- och garantipensioner inklusive särskild löneskatt samt återställning av deponi vid Holmby.

Sammantaget visar tabellen på en försämrad betalningsberedskap, framförallt i det långfristiga perspektivet.

Tillgångarnas sammansättning

Ur kapacitetssynpunkt är det viktigt att skaffa sig en bild av vilka förutsättningar kommunen har att anpassa sig till förändringar. Genom modellen kan man då se på hur tillgångarnas sammansättning förändras. De olika tillgångsposterna relateras till balansomslutningen (totala tillgångarna). Ju större andel omsättningstillgångar kommunen har, desto lättare kan man ställa om och anpassa sig till omvärldsförändringar.

%	2001	2002	2003	2004	2005
Immateriella tillgångar	0	0	0	0	0
Materiella tillgångar	78	87	92	91	89
Finansiella tillgångar	3	3	3	2	2
Summa					
anläggningstillgångar	81	90	95	94	91
Förråd m.m.	0	0	0	0	0
Kortfristiga fordringar	10	7	4	5	6
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0	0
Kassa och bank	9	3	1	1	3
Summa					
omsättningstillgångar	19	10	5	6	9

Av kommunens totala tillgångar är 91 procent placerade i anläggningstillgångar. de är till största delen fasta, materiella tillgångar, d.v.s. fastigheter, anläggningar, inventarier och maskiner. Kommunen har inte byggt upp finansiella tillgångar genom att placera medel t.ex. för framtida pensionsutbetalningar.

Eftersom omsättningstillgångarnas andel är låg, är det svårare för organisationen att snabbt ställa om sig inför eventuella drastiska omvärldsförändringar. Situationen har dock förbättrats något under 2005.

Risk – Kontroll

Likviditet

I ett kortsiktigt perspektiv är begreppet likviditet centralt ur risk-synpunkt. Likviditeten förstärks när inkomsterna flödar in. Det

ger motståndskraft och minskar risken för svackor i ekonomin. Om flödet är negativt försvagas likviditeten och det leder omedelbart eller på sikt till ökat upplåningsbehov och en försämring av kapaciteten.

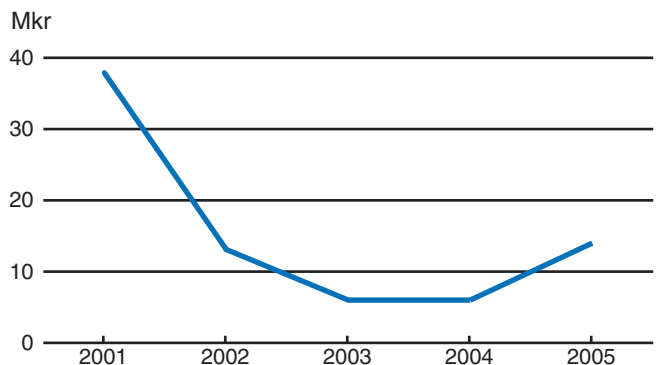
	2001	2002	2003	2004	2005
Kassalikviditet exkl.					
semesterlöneskuld, %	102	78	34	39	54
Rörelsekapital exkl.					
semesterlöneskuld, mkr	2	-12	-45	-48	-39

Kommunens kassalikviditet, alltså likvida medel och kortfristiga fordringar i förhållande till kortfristiga skulder, är svag. Nyckeltalet har sakta förbättrats från år 2003. I analys-sammanhang brukar det anses att kassalikviditeten ska uppgå till minst 100 %. Är nyckeltalet lägre innebär det att organisationen har mindre pengar än vad som på kort sikt ska betalas ut. Semesterlöneskulden har exkluderats i likviditetsmåttet eftersom den inte kommer att omsättas under det kommande året.

En bidragande orsak till de låga värdena är att den höga investeringsnivån till viss del finansierats med korta krediter i stället för med långa lån.

Finansiella nettotillgångar

Likvida medel

Ett annat mått som kan användas i risksammanhang är finansiella nettotillgångar som beskriver skillnaden mellan de tillgångar och skulder i balansräkningen som kan beräknas omsättas inom tio år, d.v.s. under en medellång tidsperiod. Tidsmässigt speglar måttet perioden mellan likviditets- och soliditetsmåtten.

Mkr	2001	2002	2003	2004	2005
Omsättningstillgångar + finansiella					
anläggningstillgångar	90,9	52,3	34,7	41,7	54,3
Kort- och långfristiga skulder	165,5	157,3	203,0	214,9	245,0
Netto	-74,6	-105	-168,3	-173,2	-190,7

Eftersom värdet är negativt är betalningsberedskapen i detta perspektiv svag. Under tidsperioden har värdet också försämrats vilket innebär ökad riskexponering om ekonomin går in i en svagare fas. Det understryker återigen behovet av att under kommande år vara återhållsam med investeringar.

Under år 2005 ökade de långfristiga skulderna jämfört med 2004. Även i ett perspektiv på 5 år har skulden ökat.

Räntor och valutor

	2001	2002	2003	2004	2005
Ränterisk 1 % på, mkr	0,6	0,8	1,1	1,0	1,3
Skuldandel med rörlig ränta, %	54	42	34	42	49
Utlandslån, mkr	0	0	0	0	0

Ränterisker hänförliga till den långa upplåningen hanteras genom att låta den totala lånestockens räntebindningstid variera.

Vid slutet av år 2005 är den totala låneskulden 128 mkr. Per invånare blir det 9 430 kronor, vilket är ca 2 200 kr lägre än genomsnittet för riket år 2004.

Av den totala skulden löper 49 % med rörlig ränta. Ränterisken vid 1 procentens förändring är ca 1 mkr på årsbasis. Kommunen har valt att inte exponera sig i främmande valutor.

Sunne kommun är medlem i Kommuninvest.

Borgensåtaganden och koncernens resultat

Mkr	2001	2002	2003	2004	2005
Borgensåtaganden	150,3	149,2	147,4	145,1	168,8
Koncernens resultat	10,0	4,3	-3,3	6,5	15,1
Kommunens resultat	9,5	7,2	-3,0	5,9	16,0

Kommunens borgensåtagande uppgår till ca 169 mkr, en ökning med 16 % mot 2004. Under perioden har de ökat med 19 mkr. Per invånare är borgensåtagandena 12 600 kronor, vilket är ca 5 700 kr lägre än vad genomsnittet i riket var år 2004.

Av kommunens totala borgensåtagande är 135 mkr eller 80 % beviljade till det kommunala bostadsbolaget Sunne Bostads AB som från 31 december 2004 ägs till 100 % av kommunen. Någon större risk avseende åtagandet till bostadsbolaget bedöms inte finnas, eftersom bolaget för närvarande har en godtagbar finansiell ställning trots att resultatutvecklingen under 2005 var negativ. Övriga 34 mkr är beviljade till bostadsrättsföreningen Sunnehus (17 mkr), Sunne Vattenpark AB (7 mkr), egna hem och småhus (2 mkr), ideella föreningar och organisationer (3 mkr), Sunne Turism AB (3 mkr) samt Rottneros park (1,5 mkr).

Under perioden har kommunen inte behövt lösa in något borgensåtagande, eller skjuta till medel till något av bolagen.

Kommunen har 1995 ingått en solidarisk borgen för Kommuninvests i Sverige AB samtliga förpliktelser. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till den låneskuld som kommunkoncernen har i Kommuninvest. Vid årsskiftet år 2005 var detta lånebelopp 160 mkr.

Sammantaget kan riskexponeringen bedömas som låg.

Pensionsskulden

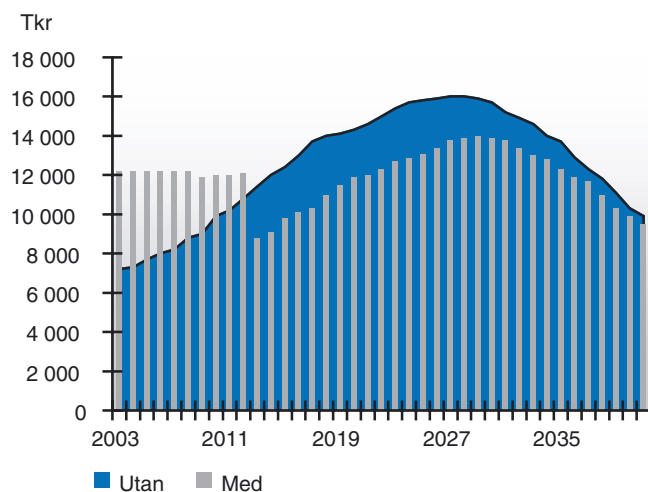
Mkr	2001	2002	2003	2004	2005
Pensioner som kortfristig skuld	8,6	10,1	34,1	14,5	15,9
Avsättningar för pensioner	22,1	22,0	3,8	3,3	6,5
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	216,1	218,6	214,9	220,3	215,4
Total pensionsskuld	246,8	250,7	252,8	238,1	237,8

Sedan 1998 redovisar kommunsektorn pensionsskuld enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna del inom linjen är viktig att ta med ur ett riskperspektiv, eftersom skulden ska finansieras de kommande 50 åren. Stora pensionsavgångar väntar den närmaste framtiden med ökande utbetalningar som följd. Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 238 mkr, varav 215 mkr eller 91 % redovisas utanför balansräkningen.

Kommunen har inte placerat medel för framtida pensionsutbetalningar, utan har återlånat dessa medel i verksamheten. Under år 2003 började kommunen betala av pengar via en försäkringslösning som syftar till att minska framtida utbetalningar för de pensioner som i dag redovisas som en ansvarsförbindelse. Detta kan ses som ett alternativ till att placera medel på, till exempel, aktiemarknaden för att möta framtida pensionsutbetalningar.

Avsikten är att under en period på 10 år, via en försäkringspremie, fortsätta lösa in pensionsutfästelsen. Om detta genomförs till ett belopp om ca 5 mkr per år (exkl. löneskatt), kommer i princip alla arbetstagare födda under åren 1938 till och med 1944 att ha täckts in. Effekten blir att kommunen betalar in extra under de närmaste åren, när de totala pensionsutbetalningarna är relativt låga, och får minskade utbetalningar när antalet pensionärer blir fler och pensionsutbetalningarna ökar.

Utbetalningar, med och utan inlösen

Det individuella intjänandet för åren 1998 och 1999 slutreglerades genom en engångsinbetalning i mars 2004. Detta förklarar förändringen av posterna pensioner som kortfristig del och avsättning för pensioner i tabellen.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Mkr	2001	2002	2003	2004	2005
Budgetavvikelse:					
Årets resultat	4,4	6,9	2,3	2,7	9,2
Prognosavvikelse juli:					
Årets resultat	9,5	7,9	6,5	5,9	8,9

Under perioden har verksamheten haft ett bättre utfall än budgeterat, totalt ca 26 mkr eller i genomsnitt ca 5 mkr per år. En viktig del för att uppnå god ekonomisk hushållning är att det finns budgetföljsamhet i kommunen. I början av perioden uppvägdes underskott i driftredovisningen av stora positiva avvikelser mellan skatteprognoser och slutligt skatteutfall. Totalt sett har nämndernas budgetföljsamhet förbättrats under senare år.

Av tabellen kan man också utläsa att det verkliga resultatet år 2005 är 8,9 mkr bättre än vad delårsprognosen angav i juli 2005. Under hela perioden har det verkliga resultatet blivit bättre än vad som antogs i delårsprognosen. I genomsnitt 8 mkr bättre.

Ur ett kontrollperspektiv är detta positivt och kan prognossäkerheten förbättras ytterligare, kommer kommunens kontroll över den finansiella situationen att stärkas.

Känslighetsanalys

Händelse/förändring	Kostnad/ilntäkt, mkr
Ränteförändring med 1 %	1,3
Löneförändring med 1 %	4,2
Generell avgiftsförändring med 1 %	0,5
Förändring av försörjningsstöd med 10 %	0,5
Generella statsbidrag med 1 %	1,6
Förändrad utdebitering med 1 kr	17,7
10 heltidstjänster	3,2

Oförutsedda händelser eller beslut har betydelse för kommunens ekonomi. Av sammanställningen ovan ser man till exempel att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 4,2 mkr. Beloppet 4,2 mkr räcker till exempel även att betala ca 13 kommunala tjänster.

Analysen ovan visar hur viktigt det är att det finns marginal när budgeten utarbetas.

Om den kommunala skattesatsen höjs med en krona skulle det ge kommunen ytterligare ca 18 mkr i ökade intäkter. År 2005 har Sunne kommun en total skattesats som ligger över riksgenomsnittet med 70 öre men under läns-genomsnittet med 19 öre. Uttalad målsättning inför kommande budgetår är att hålla en oförändrad skattesats. I posten total kommunal skattesats ingår även skatt till landstinget.

	2001	2002	2003	2004	2005
Primär kommunal skattesats i Sunne	21,80	21,80	21,80	21,80	21,80
Total kommunal skattesats i Sunne	31,80	32,30	32,30	32,30	32,30
Total kommunal skattesats, riksgenomsnitt	30,54	30,52	31,17	31,51	31,60
Total kommunal skattesats, läns-genomsnitt	31,90	32,39	32,43	32,50	32,49

Sunne kommun, balanskrav och god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att kommunernas budget ska upprättas så, att intäkterna överstiger kostnaderna (balanskravet). Dessutom står det i lagen att ett eventuellt negativt resultat ska kompenseras under de kommande 2 åren med ett motsvarande positivt resultat. Balanskravet infördes från och med år 2000.

	2001	2002	2003	2004	2005
Redovisat resultat, mkr	+9,5	+7,2	-3	+5,9	+16,0

För att frånga balanskravet måste det finnas synnerliga skäl. I 2003 års redovisning redogjordes ingående för varför underskott uppstod och att det p.g.a. synnerliga skäl inte behövde återställas.

2005 års resultat uppfyller balanskravet.

Nedan visas en sammanställning av balanskravsresultaten för perioden där även intäkter i form av realisationsvinster vid försäljning av fastigheter har räknats bort, helt enligt författningskommentarerna.

	2001	2002	2003	2004	2005
Årets resultat, mkr	+9,5	+7,2	-3	+5,9	+16,0
Synnerliga skäl, mkr	-4		6,7	-0,1	-0,3
Balanskravsresultat, mkr	+5,5	+7,2	+3,7	+5,8	+15,7

Enligt kommunallagen ska kommunen också ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det finns ingen mall som anger hur begreppet ska tolkas. Det avgör det politiska systemet och revisionen i den enskilda kommunen.

I ny lagstiftning som gäller från och med 1 december 2004 ska kommuner i sin budget ta fram särskilda mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I delårsrapporter och årsbokslut ska utvärderas om målen har nåtts. Dessutom ska revisorerna bedöma om de resultat som uppnås är förenliga med de mål fullmäktige har beslutat.

Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättning på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras. Nivån på betalningsberedskap

pen nämns också som exempel på mål. Risker och osäkerhetsfaktorer bör vägas in i målen, till exempel för borgensåtaganden för egna bolag.

Mål och riktlinjer ska anges både för verksamheten och det finansiella perspektivet.

Det nya lagkravet kommer att beaktas när budgeten för år 2007 arbetas fram.

I detta avsnitt redogörs för kommunens finansiella mål och måluppfyllelse som de formulerats hittills. God ekonomisk hushållning ska i första hand knytas till hur de långsiktiga målen nås.

Kommunens långsiktiga finansiella mål är att årets resultat ska vara ca 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, att investeringarna under en flerårsperiod ska finansieras med "egna medel" samt att skattesatsen ska vara oförändrad med 21,80 kronor/skattékrona.

Finansiella mål

Kortsiktigt resultatmål

I budgetprocessen för år 2005 har fullmäktige beslutat om följande kortfristiga mål för resultatet: +1,3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Måluppfyllelse: +3,0 % (1,7 bättre än budget)

Kortsiktigt investeringsmål

I budgetprocessen för år 2005 har fullmäktige beslutat om följande kortfristiga mål för investeringar: 46 % av investeringarna ska finansieras med egna medel.

Måluppfyllelse: 77 % (31 bättre än budget)

Långsiktigt resultatmål

Mål: 2 % av skatter och generella statsbidrag

2001	2002	2003	2004	2005
+2,1%	+1,5 %	-0,6%	+1,1 %	+3,0 %

Långsiktigt investeringsmål

Mål: 100 % ska finansieras med egna medel

2001	2002	2003	2004	2005	Totalt
61%	54%	37%	82%	77%	61 %

Övriga finansiella mål

Skattesatsen har under perioden varit oförändrad, 21,80 kronor per skattékrona.

2004 bröts den vikande trenden för resultatutveckling men investeringsnivån är fortfarande högre än det långsiktiga målet. Därför krävs fortfarande en hög andel extern finansiering vilket innebär att kommunen ännu inte har nått samtliga finansiella mål knutna till god ekonomisk hushållning.

Man kan också få en indikation på om kommunen har högre eller lägre kostnader i verksamheterna än de som motiveras av den egna strukturen enligt det statliga utjämnings-systemet.

I figuren nedan jämförs indextalen för kommunens kostnad med kommunens standardkostnad. Beräkningen visar hur mycket den redovisade kostnaden avviker i procent från standardkostnaden. En positiv avvikelse betyder här att kommunen har en kostnadsnivå som är högre än vad strukturen motiverar. En negativ avvikelse visar det omvända. Uppgifterna är hämtade från statistik upprättad av SCB och Sveriges Kommuner och Landsting med grund i kommunens egna räkenskaper.

Verksamheter (%)	2000	2001	2002	2003	2004
Barnomsorg	1,9	-0,7	-5,9	8,7	11,6
Grundskola	-1,0	-2,8	-7,0	-5,4	-3,4
Gymnasieskola	15,8	11,1	17,8	16,6	19,4
Äldreomsorg	5,3	-3,1	-7,9	-6,3	-3,6
Individ.- o familjeomsorg	-34,7	-25,6	-28,0	-28,2	-35,0

Av tabellen kan man alltså utläsa att, år 2004, bedrivs verksamheterna grundskola, äldreomsorg samt individ och familjeomsorg till en lägre kostnadsnivå än motsvarande standardkostnad. Gymnasieskolan och barnomsorgen har dock en högre kostnadsnivå. I förhållande till 2003 har samtliga verksamheter, utom individ- och familjeomsorgen en stigande kostnadsnivå, jämfört med genomsnittet.

Avvikelsena kan bero på att kommunen bedriver verksamheten till en annan ambitions- eller effektivitetsnivå än riksgenomsnittet.

Framtiden

Sunne kommun bör de kommande åren fortsätta anpassa kostnaderna så, att de ökar i långsammare takt än intäkterna. Målet måste vara att skapa ett finansiellt handlingsutrymme åt kommande generationer. I kostnaderna bör då också, under innevarande tioårsperiod, räknas in den extra avsättning till framtida pensionsåtaganden som påbörjades under år 2003.

I budget för år 2006 har kommunen fördelat en större andel av de totala resurserna till verksamheterna. Därmed är det budgeterade resultatet sänkt till ett överskott på ca 3 mkr (resultatmål 0,5 %).

Inför budgetperioden 2007–2009 har planeringsramarna lagts för att nå ett resultatmål på 1 %. Långsiktig målsättning är att det ekonomiska överskottet ska vara 2 % av skatter och generella bidrag, för att nå den finansiella delen av begreppet god ekonomisk hushållning.

Investeringarna under planperioden bör minska avsevärt i syfte att förbättra betalningsförmågan på kort och medellång sikt, samtidigt som låneskulden kan minska.

De ekonomiska förutsättningarna för kommunsektorn beräknas bli goda kommande år. Sveriges Kommuner och Landsting säger i en rapport att det demografiska trycket på de kommunala verksamheterna totalt sett kommer att upphöra under de närmaste åren. I många kommuner bedrivs arbete med effektivitets- och produktivitetstyggar inom flera olika verksamhetsområden. I Sunne har sådant arbete pågått framförallt inom grundskolan och äldreomsorgen.

Resultaträkning

		2003	2004	2005	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	(not 1)	159 642	183 541	180 639	13 997
<i>därav jämförelsestörande post</i>		0	0		
Verksamhetens kostnader	(not 1)	-623 586	-663 158	-672 548	-8 419
<i>därav jämförelsestörande post</i>		-6 699	-5 095	-5 716	-716
Avskrivningar	(not 2)	-28 295	-29 014	-31 759	441
Verksamhetens nettokostnader		-492 239	-508 631	-523 668	6 019
Skatteintäkter	(not 3)	354 183	358 419	380 819	-962
Kommunalekonomisk utjämning	(not 4)	138 966	159 603	162 433	1 214
Finansiella intäkter	(not 5)	780	538	499	-1
Finansiella kostnader	(not 6)	-4 670	-4 004	-4 053	2 947
Resultat före extraordinära poster		-2 980	5 925	16 030	9 217
Extraordinära intäkter/kostnader					
Årets resultat	(not 7)	-2 980	5 925	16 030	9 217

Nyckeltal

	2003	2004	2005
Verksamhetens nettokostnader/ skatteintäkter och generella statsbidrag	99,8%	98,2%	96,4%
Verksamhetens nettokostnader (exkl avskrivningar)/ skatteintäkter och generella statsbidrag	94,1%	92,6%	90,5%
Avskrivningar/skatteintäkter och generella statsbidrag	5,7%	5,6%	5,8%
Finansnetto/skatteintäkter och generella statsbidrag	0,8%	0,7%	0,7%
Årets resultat/skatteintäkter och generella bidrag	-0,6%	1,1%	3,0%

Kassaflödesanalys

		2003	2004	2005
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster	(not 7)	-2 980	5 925	16 030
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Avskrivningar	(not 2)	28 295	29 014	31 759
Avsättningar till pensionskuldd mm	(not 1)	-685	-376	3 256
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		24 630	34 563	51 045
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet				
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd		-23	-1	8
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		10 175	-7 773	-6 518
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelsskulder		17 932	12 694	6 502
Justering av rörelsekapitalets förändring		-21 870	0	0
I Kassaflöde från den löpande verksamheten		30 844	39 483	51 037
Investeringsverksamheten				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	(not 8)	-66 124	-43 759	-73 314
Försäljning av materiella anl. tillgångar	(not 9)	156	4 234	6 647
Förvärv av finansiella tillgångar	(not 10)	-115	-2 644	0
Försäljning av finansiella tillgångar	(not 11)	235	20	92
II Kassaflöde från investeringsverksamheten		-65 848	-42 149	-66 575
Finansieringsverksamheten				
Utlåning				
Utlåning/Ökning av långfristiga fordringar	(not 12)			
Återbetalning/minskning av långfristiga fordringar		7	3 406	7
Upplåning				
Långfristig upplåning	(not 13)	27 873	-749	23 587
III Kassaflöde från finansieringsverksamheten		27 880	2 657	23 594
Förändring av likvida medel (I+II+III)		-7 124	-9	8 056
<i>Likvida medel vid årets början</i>		13 100	5 976	5 967
<i>Likvida medel vid årets slut</i>		5 976	5 967	14 023

Balansräkning

		2003	2004	2005
TILLGÅNGAR				
<u>Anläggningstillgångar</u>				
Mark, byggnader och anläggningar	(not 14)	390 835	402 392	438 120
Maskiner och inventarier	(not 15)	21 472	20 426	21 455
Finansiella anläggningstillgångar	(not 16)	11 389	10 607	8 659
S:a anläggningstillgångar		423 696	433 425	468 234
<u>Omsättningstillgångar</u>				
Förråd	(not 17)	114	115	107
Fordringar	(not 18)	17 253	25 027	31 544
Kassa och bank	(not 19)	5 976	5 967	14 023
S:a omsättningstillgångar		23 343	31 109	45 674
SUMMA TILLGÅNGAR		447 039	464 534	513 908
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
<u>Eget kapital</u>				
Därav årets resultat	(not 20)	238 451	244 376	260 406
		-2 980	5 925	16 030
Avsättningar				
Pensionsavsättning	(not 21)	3 810	3 284	6 540
Återställning sopstation		1 780	1 930	1 930
S:a avsättningar		5 590	5 214	8 470
<u>Skulder</u>				
Långfristiga skulder	(not 22)	105 321	104 572	128 158
Kortfristiga skulder	(not 23)	97 677	110 372	116 874
S:a skulder		202 998	214 944	245 032
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR O SKULDER		447 039	464 534	513 908
STÄLLDA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Borgensåtagande	(not 24)	147 365	145 119	168 832
Pensionsåtaganden, ansvarsförbindelse	(not 25)	214 906	220 317	215 435
Beviljad checkkredit		45 000	45 000	45 000
Operationella leasingavtal	(not 26)	63 333	64 966	53 587

Nyckeltal

	2003	2004	2005
Soliditet	53%	53%	51%
Årets resultat/eget kapital	-1,3%	2,4%	6,2%
Skuldsättningsgrad	47%	47%	49%
Balanslikviditet	0,24	0,28	0,39

Noter

	2004	2005
Noter till resultaträkningen		
(not 1) Justering av interna poster mellan finansförvaltningen och nämnderna samt interna poster mellan nämnderna enligt nedanstående uppställning		
Summa intäkter enligt driftredovisningen	317 718	295 206
<i>Därav reavinst vid fastighetsförsäljning</i>	134	335
Internhyror fastighetsförvaltningen/resp nämnd	-54 900	-55 767
Övriga interna förvaltningsbidrag	-79 277	-58 800
Summa externa verksamhetsintäkter	183 541	180 639
Summa kostnader enligt driftredovisningen	-835 654	-825 783
Pensionsutbetalningar	-14 230	-14 226
Pensionsutbetalningar, individuella valet	-11 740	-11 948
Särskild löneskatt, pensionsutbetalningar mm	-6 622	-7 116
Kalkylerad kompletteringspension mm	20 790	21 370
Differens kalkylerad/ verkliga personalomkostnader	-561	165
Kalkylerad kapitalkostnad	50 002	53 567
Internhyror resp nämnd/fastighetsförvaltningen	54 900	55 767
Övriga interna förvaltningskostnader	79 277	58 800
Delsumma	-663 838	-669 404
Avsatt till pensioner (inkl löneskatt)	526	-3 256
Därav ränta på pensionslöften	154	112
Summa externa verksamhetskostnader	-663 158	-672 548
<i>Därav löner och personalomkostnader</i>	<i>-413 230</i>	<i>-422 846</i>
(not 2) Avser planenliga avskrivningar. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde med avskrivningstider rekommenderade av Svenska kommunförbundet. Avskrivning påbörjas när anläggningen tas i bruk.		
(not 3) Egna prel. skatteintäkter	362 922	385 865
Skatteavräkning	-5 834	-5 046
Prel. Inkomstskatt enl lag 1998:1477	1 331	0
Summa skatteintäkter	358 419	380 819
(not 4) Generellt statsbidrag	41 408	
Åldersbidrag	11 827	
Nivåjustering	-2 557	
Inkomstutjämning	75 578	129 477
Kostnadsutjämning	26 567	16 336
Generellt sysselsättningsstöd	5 326	8 540
Nyanställningsstöd	1 454	0
Strukturbidrag		1 523
Införandebidrag		9 073
Regleringsavgift		-3 019
Utjämningsbidrag LSS		503
Summa kommunalekonomisk utjämning	159 603	162 433

	2004	2005
(not 5) Räntor likvida medel	150	201
D:o utlämnade lån	61	24
Räntebidrag, statliga bostadslån	327	274
Summa finansiella intäkter	538	499
(not 6) Räntor banklån mm	-3 850	-3 941
Ränta på pensionslöften	-154	-112
Räntor tillfälliga lån	0	0
Summa finansiella kostnader	-4 004	-4 053
(not 7) Avstämning mot KL:s balanskrav		
Årets resultat enligt resultaträkningen	5 925	16 030
Avgår: särskilda skäl	-134	-335
<i>Del av 2005 års överskott (2,5 mkr) öronmärks för att täcka framtida pensionskostnader</i>		
Justerat resultat enl KL 8 kap 4§	5 791	15 695
Noter till kassaflödesredovisningen		
(not 8) Förvärv av materiella anläggningstillgångar		
Investeringsutgifter enligt redovisning	-43 241	-75 341
Investeringsinkomster enligt redovisning	2 880	2 027
Byte tillgång Svanen	-3 398	
Summa nettoinvesteringar	-43 759	-73 314
(not 9) Försäljning av materiella anläggningstillgångar	4 380	
Rottneros 1:17, Golfbana	90	813
Myringby 1:63, Sjövik		5 200
Klockargården 4:1, 4:2		1 000
Sunne Ulfsby 1:36		75
Försäljningsprovisioner mm	-102	-106
Reavinster	-134	-335
Summa	4 234	6 647
(not 10) Förvärv av finansiella tillgångar		
Aktier i Sunne Bostad AB	-2 500	
Aktier i Värmlandstrafik AB	-144	
Summa	-2 644	0
(not 11) Försäljning av finansiella tillgångar	25	
Lgh nr 28 i Sunnehus nr 2		100
Försäljningsprovisioner mm	-5	-8
Reavinster		
Summa	20	92
(not 12) Långfristiga fordringar, utlåning		
Föräldrakooperativet Svanen	3 399	
Amortering av långfristiga fordringar	7	7
Summa	3 406	7
(not 13) Långfristig upplåning		
Nya lån i Kommuninvest AB	0	25 000
Amorteringar	-749	-1 413
Summa	-749	23 587

	2004	2005
Noter till balansräkningen		
(not 14) Fastigheter:		
Anskaffningsvärde	427 799	436 841
Anskaffning under året	9 042	6 495
Ackumulerade avskrivningar	-152 988	-166 592
Årets avskrivningar	-13 604	-13 640
Summa fastigheter	270 249	263 104
<i>därav kommersiella fastigheter</i>	<i>17 695</i>	<i>17 566</i>
<i>därav skolfastigheter</i>	<i>177 665</i>	<i>175 546</i>
<i>därav barnomsorgsfastigheter</i>	<i>15 136</i>	<i>14 414</i>
<i>därav äldre- o omsorgsfastigheter</i>	<i>48 874</i>	<i>42 446</i>
<i>därav övriga verksamhetsfastigheter</i>	<i>10 879</i>	<i>13 132</i>
 Anläggningar:		
Anskaffningsvärde	217 520	242 114
Anskaffning under året	24 594	52 714
Acumulerade avskrivningar	-101 497	-109 971
Årets avskrivningar	-8 474	-9 841
Summa anläggningar	132 143	175 016
 Summa fastigheter och anläggningar	402 392	438 120
 (not 15) Anskaffningsvärde	57 810	63 699
Anskaffning under året	5 889	7 458
Ackumulerade avskrivningar	-36 338	-43 273
Årets avskrivningar	-6 935	-6 429
Summa inventarier mm	20 426	21 455
 (not 16) Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier:		
Sunne Bostads AB (100 % ägarandel)	3 172	3 172
Sunne Turism AB (100 % ägarandel)	750	750
Svensk Flexografi AB (60 % ägarandel)	60	60
Nolere Fastighets AB (49 % ägarandel)	1 896	49
West Wemland Invest	115	115
Summa aktier	5 993	4 146
Andelar:		
Mellanskog	73	73
Kommuninvest ek. förening	460	460
Värmlandstrafik AB	216	216
Övrigt	23	22
Summa andelar	772	771
Bostadsrätter:		
Sunnehus nr 2, 11 st	372	280
Brf Skytten, 1 st	47	47
Brf Broby, daghem	10	10
Brf Broby, korttidshem	80	80
Summa bostadsrätter	509	417
 Summa värdepapper, andelar, bostadsrätter mm	7 274	5 334

	2004	2005
(not 16) Stöpafors Utvecklings AB	53	45
Nolere Fastighets AB	280	280
Obligation, Kommuninvest AB /1700 tkr/	3 000	1 500
Obligation, Svensk Exportkredit AB /1700 tkr/	0	1 500
Summa långfristiga fordringar	3 333	3 325
Summa finansiella anläggningstillgångar	10 607	8 659
(not 17) Förråd, byggnadskontoret	95	92
Förråd, övrigt	20	15
Summa förråd	115	107
Förråden värderas till det lägsta av anskaffningsvärde eller det verkliga värdet på balansdagen		
(not 18) Kundfordringar	6 663	9 525
Diverse kortfristiga fordringar	9 214	16 168
<i>Därav statsbidragsfordringar</i>	<i>5 415</i>	<i>11 050</i>
Förutbetalda kostn o upplupna intäkter	9 150	5 851
Summa kortfristiga fordringar	25 027	31 544
(not 19) Kassa, bank och postgiro	5 967	14 023
Penningmarknad		
Summa likvida medel	5 967	14 023
(not 20) Ingående eget kapital	238 451	244 376
Årets förändring	5 925	16 030
Utgående eget kapital	244 376	260 406
<i>Rörelsekapital</i>	<i>-79 263</i>	<i>-71 200</i>
<i>Anläggningskapital</i>	<i>323 639</i>	<i>331 606</i>
Summa eget kapital	244 376	260 406
<i>I eget kapital ingår:</i>		
<i>Ackumulerat driftresultat VA-verk</i>	<i>-4 401</i>	<i>-4 461</i>
<i>Ackumulerat driftresultat Avfall</i>	<i>-4 025</i>	<i>-3 981</i>
<i>Öronmärkt för pensionskostnader</i>		<i>5 200</i>
(not 21) Ingående värde	3 810	3 284
Årets förändring, intjänande mm	-577	2 508
Årets ökning, ränteuppräkning	154	112
Årets förändring, särskild löneskatt	-103	636
Summa pensionsavsättning	3 284	6 540
<i>därav garantipensioner (exkl. löneskatt)</i>	<i>136</i>	<i>615</i>
(not 22) Lån i bank och kreditinstitut ing.värde	105 035	104 572
Årets amorteringar inkl. korr.	-463	-1 414
Nya lån	0	25 000
Summa	104 572	128 158

	2004	2005
(not 23) Kortfristiga skulder	463	940
<i>Därav nästa års amortering</i>	463	940
Leverantörsskuld	18 306	24 955
Övriga kortfristiga skulder	8 899	9 701
<i>Därav personalens källskatt</i>	8 359	8 176
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	82 704	81 278
<i>Därav räntekostnader</i>	643	682
<i>Därav särskild löneskatt</i>	5 297	3 985
<i>Därav pensionskostnader</i>	11 687	11 875
<i>Därav semesterlöneskuld</i>	31 664	32 341
<i>Därav avräkning Kommunalskatt</i>	9 761	9 049
	110 372	116 874
(not 24) Borgen för egna hem	2 994	2 282
Borgen till Sunne Bostads AB	120 827	134 604
Borgen till Sunne Turism AB	964	3 370
Borgen till Bostadsrättsföreningar	17 293	17 114
Borgen tecknad av socialnämnden	50	43
Borgen till ideella/övriga föreningar/organisationer	2 991	2 919
Borgen till övriga AB		8 500
Summa borgensåtaganden	145 119	168 832
<i>Infriade borgensåtaganden under året</i>		
<i>0 st</i>	0	0
<p><i>Sunne kommun har i september 1995, KF § 144, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till den låneskuld som kommunkoncernen har i Kommuninvest. Vid årsskiftet år 2005 uppgick detta lånebelopp till 160 mkr.</i></p>		
(not 25) Avser pensionsrätter intjänade före 1998-01-01 enligt den s k blandmodellen och enligt pensions- och försäkringsavtalet PFA-98.	177303	173374
Beräknad särskild löneskatt på skulden	43014	42061
(not 26) Operationella leasingavtal tom 2008	10935	10166
Hyresavtal från 2006 och framåt	54031	43421
Summa	64966	53587

Driftredovisning

Verksamhet	2004			2005			Avvikelse mot 2005 års budget		
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto
Gemensam kommunvht.	135 681	118 564	17 117	136 903	118 528	18 375	72	48	120
Nämnd- och styrelsevevht.	6 044	289	5 755	5 137	1	5 136	885	-749	136
Infrastruktur, skydd mm	50 062	18 234	31 828	48 667	16 277	32 390	-4 996	5 525	529
Fritid och kultur	23 912	2 313	21 599	23 045	2 006	21 039	-94	435	341
Pedagogisk verksamhet	329 531	99 690	229 841	312 897	73 650	239 247	-6 833	6 561	-272
Vård och omsorg	240 954	40 030	200 924	243 856	39 805	204 051	-2 672	884	-1 788
Särskilt riktade insatser	12 342	8 939	3 403	13 171	9 736	3 435	-911	1 045	134
Affärsverksamhet	37 128	29 659	7 469	42 107	35 203	6 904	862	248	1 110
Summa	835 654	317 718	517 936	825 783	295 206	530 577	-13 687	13 997	310

Per nämnd

Kommunstyrelsen	227 689	173 902	53 787	231 515	177 430	54 085	-3 752	6 297	2 545
Räddningsnämnden	7 869	373	7 496	8 685	607	8 078	-465	307	-158
Bildningsnämnden	353 104	101 953	251 151	335 481	75 656	259 825	-6 851	6 996	145
Socialnämnden	241 482	40 030	201 452	244 448	39 805	204 643	-2 607	134	-2 473
Miljö- och byggnadsnämnden	4 950	1 454	3 496	5 269	1 708	3 561	-114	263	149
Kommunrevisionen	416		416	380		380	102	0	102
Valnämnden	144	6	138	5		5	0	0	0
Summa	835 654	317 718	517 936	825 783	295 206	530 577	-13 687	13 997	310

Investeringsredovisning

Verksamhet	2004		2004	2005		2005	Avvikelse mot 2005 års budget		
	Utgifter	Inkomst.	Netto	Utgifter	Inkomst.	Netto	Utgifter	Inkomst.	Netto
Gemensamma lokaler/vht	1 074	11	1 063	2 226	53	2 173	424	53	477
Fysisk och teknisk planering	651		651	0	0	0	0	0	0
Räddningstjänst	1 888	400	1 488	4 854		4 854	962	0	962
Gator, vägar, parker	3 528	1 540	1 988	2 430	225	2 205	2 410	25	2 435
Fritid och kultur	627	43	584	4 881		4 881	101	0	101
Pedagogisk verksamhet	5 756	843	4 913	5 761	249	5 512	-65	249	184
Vård och omsorg	1 105		1 105	2 544		2 544	3 656	0	3 656
Bostäder, industri, vatten och avfall	28 612	43	28 569	52 645	1 500	51 145	2 924	1 500	4 424
Summa	43 241	2 880	40 361	75 341	2 027	73 314	10 412	1 827	12 239

Spec av större projekt

	Redov.	Projekt-	Redov.	Budget-
	2004	total		
				2005
<u>Utgifter</u>				
Nytt reningsverk	21 579	67 404	45 825	-104
Bassäng, Vattenparken		4 400	4 400	100
Idéum Flexmed		3 269	3 269	531
Lokaler ambulansverksamhet		3 256	3 256	944
Industrihotell, Holmby	5 143	6 439	1 296	260
Höjdfordon, Räddningstjänsten	1 524	2 754	1 230	-30
Ombyggn Fryxellska, idrott		1 081	1 081	-81
Ombyggnad Södra Viken	1 016	2 010	994	6
Gator mm Kolsnäsområdet		684	684	0
Ombyggnad tak Brogården	819	1 219	400	100
Va-verk renov.enl.plan	1 162	1 241	79	62
<u>Inkomster</u>				
NUTEK-bidrag, Industrihotell	0	1 500	1 500	0

Koncernresultaträkning

	2004	2005
Verksamhetens intäkter	206	212,9
Verksamhetens kostnader	-677,7	-688,6
Jämförelsestörande poster		-5,7
Avskrivningar	-32,4	-37,4
Verksamhetens nettokostnader	-504,1	-518,8
Skatteintäkter	358,4	380,8
Generella statsbidrag och utjämning	159,6	162,4
Finansiella intäkter	1,4	0,8
Finansiella kostnader	-8,6	-9,9
Resultat före extraordinära poster	6,7	15,3
Aktuell skatt	-0,1	0
Uppskjuten skatt	-0,1	-0,2
Årets förändring av eget kapital	6,5	15,1

Koncernbalansräkning

	2004	2005
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Goodwill	0	0
Mark, byggnader o tekn anläggningar	522,1	655,4
Maskiner och inventarier	24,8	23,6
Finansiella anläggningstillgångar	7,3	5,2
Summa anläggningstillgångar	554,2	684,2
Omsättningstillgångar		
Förråd mm	0,4	0,5
Fordringar	26,4	33,5
Kortfristiga placeringar	3,4	10,3
Kassa och bank	13,4	16,3
Summa omsättningstillgångar	43,6	60,6
SUMMA TILLGÅNGAR	597,8	744,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	252,4	271,9
<i>varav årets resultat</i>	6,5	15,1
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner mm	5,3	8,6
Skulder		
Långfristiga skulder	222,1	334,7
Kortfristiga skulder	118	129,6
Summa skulder	340,1	464,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	597,8	744,8
Panter och ansvarsförbindelser		
Fastighetsinteckningar	78,8	78,8
Ansvarsförbindelser		
Pensionsförpliktelser	220,3	215,4
Borgensåtaganden	145,1	168,8
<i>därav koncerninterna</i>	121,8	138

VERKSAMHET

Kommunstyrelsens verksamhet regleras i kommunallagen och av kommunfullmäktige antaget reglemente. Som stöd för att bedriva verksamheten finns kommunkansliet, ekonomiavdelningen, personalavdelningen, arbetsmarknadsenheten, kost- och städenheten samt överförmyndare.

Kommunkansliet och IT-enheten svarar för

- hjälp till kommunstyrelsen med att styra och följa upp verksamheten utifrån politiskt fattade beslut
- service åt kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, andra förvaltningar, kommuninvånare, företag samt presumtiva kommuninvånare/företagare
- näringslivsservice till företag
- reception och mottagning för besökande till kommunhuset
- telefon- och växelservice till kommunens förvaltningar
- service och utveckling av IT som ett stöd för den kommunala verksamheten
- postservice i samarbete med Posten AB
- kopiering av större volymer (t.ex. handlingar till sammanträden)
- kommunens arkiv
- övergripande beredskapsfrågor
- samordning av informationsfrågor i kommunen
- annan strategisk planering.

Tekniska enheten arbetar med nybyggnation och förvaltning av kommunens anläggningar och fastigheter samt utför externa arbeten.

Ekonomiavdelningen ska serva kommunstyrelsen med objektivt och korrekt beslutsunderlag för bedömning av kommunens ekonomiska ställning och utveckling.

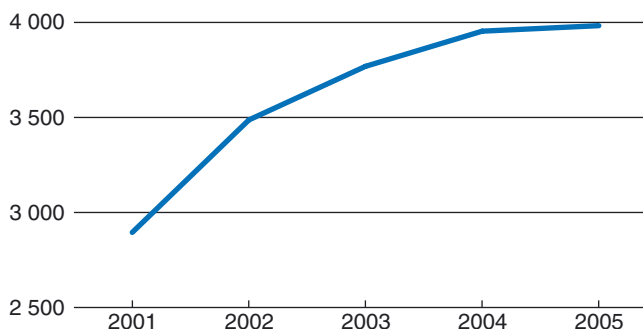
Avdelningen ska ge god service till förvaltningar och nämnder inom verksamhetsområdena debitering/kundreskontra, redovisning, budgetering, uppföljning och finansiering.

Genom ekonomisystemet ska avdelningen se till att förvaltningarna får ekonomisk information som underlättar deras arbete med att hantera och tillvarata kommunens medel så, att man kan uppnå *god ekonomisk hushållning*.

Personalavdelningen arbetar med personaladministration (PA), löner och friskvård. Avdelningen är ett centralt stöd till samtliga förvaltningar vad gäller arbetsgivarrollen, ansvar, PA, löner, pensioner, jämställdhet, ledarskap och övrigt strategiskt arbete som arbetsgivare. I friskvård ingår även förebyggande arbete med att skapa trygghet, förhindra brott, minska användningen av alkohol och droger för kommunens invånare.

Kommunstyrelsen

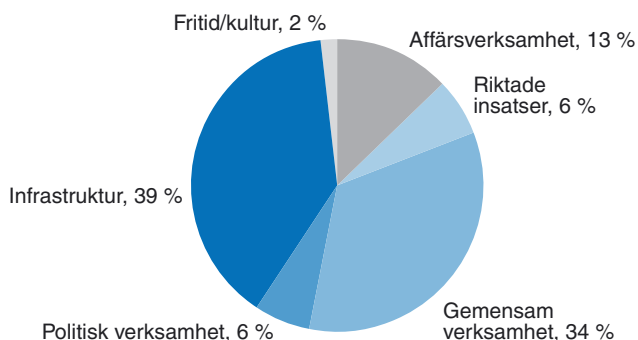
Kr/invånare

Nämndens resultaträkning (tkr)

	2003	2004	2005
Intäkter	154 779	173 902	177 430
Kostnader	206 037	227 689	231 514
Nettokostnad	51 258	53 787	54 084
Budget	49 774	53 140	56 630
Avvikelse mot budget	-1 484	-647	2 546
Nettoinvesteringar	17 885	33 404	59 170

Fördelning av nämndens verksamhet

Arbetsmarknadsenheten (AME) har till uppgift att planera och administrera kommunens arbetsmarknadspolitiska åtgärder för personer mellan 18 och 65 år.

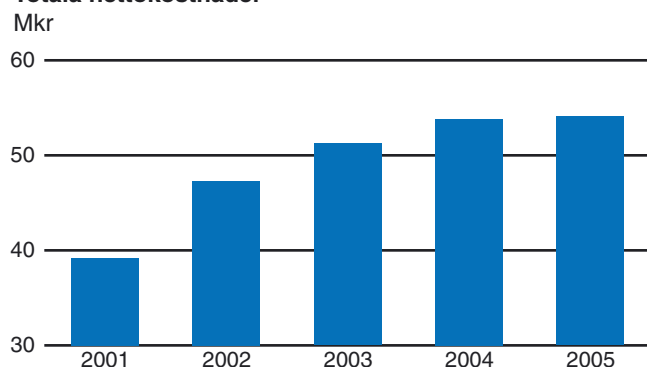
AME ansvarar också för kommunens feriepraktik för skolungdom samt kommunens flyktningmottagning.

Kost- och stadenheten består av 5 centralkök, 2 tillagningskök och 20 mottagningskök som levererar mat till 5 gruppboenden samt för distribution till äldre, skolor och förskolor.

Städfunktionen inom kommunen är utlagd på entreprenad. Kontrollfunktioner och fakturor sköts av enheten.

I kommunstyrelsens verksamhetsområde ingår också överförmyndarens arbetsuppgifter med bl.a. godmanskap och kontaktpersoner.

Totala nettokostnader

Under femårsperioden har nettokostnaderna ökat med 38 % och bruttokostnaderna med 30 %. De områden som ökat mest under perioden är verksamheterna gator och vägar, vattenförsörjning samt kommunikationer. Under 2005 har investeringsarbeten för beredskapsarbetare fortsatt inom arbetsmarknadsenheten, arbeten som AMS har beviljat pengar till.

Bruttokostnader per ansvarsområde

Mkr	2001	2002	2003	2004	2005
Kommunkansli	23,3	27,8	34,5	29,9	27,6
Teknisk enhet	106,4	112,1	117,4	131,8	138,6
It-enheten				6,2	7,0
Ekonomiavd.elning	5,7	5,7	5,3	4,9	5,0
Personalavd.elning	6,8	7,5	8,9	8,9	9,9
AME	7,2	10,1	8,5	11,2	12,0
Överförmyndaren	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Kost- och stadenhet	27,9	29,0	31,0	34,3	31,0
Summa	177,8	192,6	206,0	227,6	231,5

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunstrategin är tillsammans med budgeten det övergripande planeringsdokumentet för kommunen.

Delmål 1 Attraktivt boende och fler hyreslägenheter

- Kommunen gjorde en överenskommelse med Vårsåsvillan om hur Sundsviksområdet ska exploateras. Husen ska byggas som en gruppbebyggelse i 2 etapper (vilket innebär ca 8 + 8 småhus). Vid utgången av 2005 har byggnationen ännu inte kommit igång.
- Sunne bostads AB färdigställde under 28 studentbostäder norr om Arenavägen. Dessa var inflyttningsklara till skolstarten höstterminen 2005.
- Fortsatta förberedelser och fortsatt planarbete för att göra det möjligt att bygga bostäder på Arrendegårdsområdet genomfördes också.
- Sjövik såldes till Sunne bostads AB. I norra delen av Sjövik kommer 9 lägenheter att byggas. Övriga delar av byggnaden nyttjas av kommunens vård- och omsorgsenhet.
- Under november 2005 inleddes byggnationen av 15 lägenheter för psykiatri norr om studentboendet på Arenavägen.
- Option för byggande av bostäder i ett område på Åmberg har medgivits Modulenthus.

Delmål 10: Effektivare kommunal förvaltning

- Inom delområdet effektivare kommunal förvaltning har strävan varit att halvera långtidssjukskrivningarna i kommunen. För att åstadkomma det har det s.k. HUS-projektet, Hållbar Hälsa och utveckling i Sunne kommun, genomförts. I projektet har en omfattande ledarutbildning ingått där cheferna fått lära sig hur viktigt det är att kommunicera och att arbetsledaren är den viktigaste arbetsmiljöfaktorn. Målsättningen är att halvera kommunens sjuktal för långtidssjukskrivna.
- Under 2005 har Sunne, Munkfors, Torsby och Hagfors kommuner tillsammans beslutat att utreda förutsättningarna för att fördjupa samarbetet inom den tekniska driften. Syftet är att samordna resurser och kompetens.
- Sunne kommun blev 2005 nominerad till tävlingen Årets kvalitetskommun. Av de 5 nominerade kommunerna vann Umeå, som fick mottaga priset på kvalitetsmässan i Göteborg.
- IT-samarbetet mellan Sunne, Torsby och Hagfors har blivit allt intensivare under 2005 bl.a. med hjälp av ett s.k. kommun-sammanbindande nät med gemensam internetförbindelse.
- All personal har bjudits in till ett seminarium om stresshantering.

Omorganisation inom kost- och stadenheten, som beslutades om 2004, har genomförts vilket innebar en minskning med ca 6 tjänster.

Nyckeltal (tkr)

	2002	2003	2004	2005
Fastigheter				
BTA, (kvm)m2	104 409	105 110	119 784	115 231
Driftkostnader, Kkr / kvm2	186	207	205	213
Underhåll, Kkr/kvm2	70	56	49	61
Kapitalkostnader, Kkr / kvm2	238	255	259	263
Totalkostnad, Kkr/ kvm2	494	520	513	537
Vatten och avfall				
Producerat dricksvatten, kbm3	824 000	804 000	829 000	847 457
Försäljning d:odricksvatten, m3	583 000	583 000	581 000	564 400
Renat avloppsvatten, kbm3	1 115 000	1 098 000	1 170 000	1 059 594
Försäljning renat avloppsvatten, m3 d:o	576 000	555 000	532 000	531 220
Avfall till tipp, ton	7 729	7 370	3 770	1 534
Avgifter (exkl. moms)				
VA, kr/kbm3	17,50	17,50	20,00	22,00
Sophämtning, kr/år	1 066	1 066	1 066	1 118
Täckningsgrader				
Vatten och avlopp, %	102	102	94	100
Avfall, %	101	101	100	100
Arbetsmarknadsenheten				
Personer i åtgärder	450	342	401	411

VIKTIGA HÄNDELSE R UNDER ÅRET

- Nytt avloppsreningsverk byggs.
- Planering av Sunne centrum fortsätter.
- Sjöviks servicehus säljs till Sunne Bostads AB.
- Personuppgiftsombud utses.
- Lokaler för ambulansverksamhet görs i ordning i anslutning till räddningstjänsten.
- Detaljplanering på Torvnäsområdet (villatomter) fortsätter.
- Ideum byggs om för Flexmed Digital AB.
- Ny simbassäng byggs i anslutning till Sunne Vattenpark, färdig sommaren 2006.
- I samband med byggnation av Sunne Vattenpark har arbetet med iordningställande av gator och parkering samt omläggning av va-ledningar påbörjats.
- Ägardirektiv för kommunens bolag har setts över.
- Teknisk samverkan och samarbete i IT-frågor har startat i Norra Värmland.
- Sunne kommun har Värmlands bästa företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv.
- Samarbete med polisen m.fl. har startat för att förebygga brott och skadegörelse.
- Antalet sjukdagar minskade från 6,8 % till 6,4%.
- En personallots anställdes som ett stöd till arbetsledarna i kommunen.
- Datanätet har byggts ut så att det omfattar alla kommunala verksamheter. Förbättringar har även skett av backup- och helpdesksystem.
- Projektet "elektronisk handel" har fortsatt. Projektet ska resultera i att fler leverantörer skickar elektroniska fakturor till kommunen. Samarbete sker även här med Torsby kommun.

- Tekniska enheten har fortsatt sitt samarbete med Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner inom området för vatten- och avfallshantering.
- Byggnationen av det nya reningsverket fortsatte och beräknas vara i drift våren 2006.
- En omfattande renovering av centralköket Allégården genomfördes i samband med sanering av fuktskador.

Inom Arbetsmarknadsenheten har följande projekt pågått under året:

- Investeringsarbeten har sysselsatt 40 personer.
- Ungdomsprojekt i Datorteket har sysselsatt 84 personer och är fortsatt framgångsrikt.
- Ytterligare uppdrag för Datorteket är internutbildning av kommunens personal samt samordning av intranätet.
- Runda Bordet och Innanförskapet har slagits ihop.
- 226 ungdomar fick feriepraktik.

PERSONAL

	2003	2004	2005
Årsarbetare	136	137	129
Genomsnittlig ålder	45,7	46,8	46,5
Kvinnor, %	70 %	68 %	51
Män, %	30 %	32 %	49
Sjukdagar/anställd	28	25	19

ÅRETS RESULTAT

Vatten- och avloppshantering gav ett underskott på 0,1 mkr och täckningsgraden år 2005 är 100 %. Totalt finns ett ackumulerat underskott för va-verken på 4,4 mkr vid årets slut.

Täckningsgraden inom avfallshanteringen uppgår också till 100 %. Totalt finns ett ackumulerat underskott för avfallshanteringen på 3,9 mkr.

Kommunstyrelsen ökade sina bruttokostnader från 2004 till 2005 med 1,7 % vilket är en dämpad ökning i jämförelse med tidigare år. Vatten och renhållning är bland de verksamheter som ökar mest.

Driftkostnaderna för fastigheter har dock begränsats tack vare den milda vintern 2004/2005.

Kost- och städenhetens negativa resultat beror på ombyggnad av Allégårdens kök i samband med sanering av fukt.

Avvikelser på ansvarsnivå

Ansvarsenhet	Budgetavvikelse, mkr
Kommunkansliet	+0,6
Tekniska enheten	+1,4
IT-enheten	+0,2
Ekonomiavdelningen	+0,7
Personalavdelningen	+0,0
Arbetsmarknadsenheten	+0,0
Överförmyndaren	+0,1
Kost- och städenheten	-0,5

FRAMTIDEN

En av de stora utmaningarna inför framtiden är att medverka till att fler bostäder byggs i kommunen. I dag är efterfrågan på lägenheter större än tillgången.

Sunne kommun har fått mycket bra resultat i de undersökningar som Svenskt Näringsliv har genomfört bland företagare i kommunen. Det finns dock förbättringsområden. Ambitionen är att Sunne även i framtiden upplevs som en företagsvänlig kommun.

Ambitionen för kommunens kommunikationer är att förbättra och göra väg 45 mer trafiksäker, att få nya vagnar på Fryksdalsbanan och att bygga ut möjligheten för fler att få bredband inom kommunen.

Framtiden kommer att kräva ett utökat samarbete mellan kommuner i länet. I norra Värmland pågår diskussionen och på det tekniska området och IT-området är flera samarbetsprojekt redan igång.

De av riksdagen beslutade miljömålen som sedan brutits ner till regionala mål ska av kommunen brytas ner till lokala miljömål. Med koppling till detta har kommunen sökt och beviljats medel för naturvårdsprojekt. Statliga medel för miljöinsatser kommer med stor säkerhet även i fortsättningen att bli tillgängliga för kommuner.

Under 2006 kommer frågan om sjukvårdsgaranti-/försäkring för samtliga anställda i kommunen att utredas. Förändringar inom pensionsåtagandet kopplat till lön med individuella val kommer att förändra personaladministrationen i framtiden.

IT-enheten fokuserar allt mer på att effektivisera den dagliga driften för att kunna avsätta tid till förebyggande arbete såsom att skydda sig mot säkerhetshot mot IT-systemen.

Arbetsförmedlingen återkommer i Runda bordet under 2006. Siktet är inställt på samverkan mellan kommunen, försäkringskassan, arbetsförmedlingen och landstinget med början 2007. Nya arbetsmarknadsinsatser dyker upp efter hand. Ibland är det nya namn på gamla åtgärder. 2006 är de så kallade plusjobben i fokus.

Inför budgetperioden 2007–2009 har planeringsramarna lagts för att nå ett resultatmål på 1 %. Långsiktig målsättning är att det ekonomiska överskottet ska vara 2 % av skatter och generella bidrag, för att nå den finansiella delen av begreppet god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning ska i första hand knytas till hur de långsiktiga målen nås. Mål och riktlinjer ska anges både för verksamheten och det finansiella perspektivet. Det här är en ny lag som kommer att beaktas när budgeten för år 2007 arbetas fram.

VERKSAMHET

Räddningsnämnden har ansvaret för att bedriva räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor.

Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatser kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.

Räddningstjänsten skall vara samhället behjälpligt vid andra större händelser som kan påverka den normala samhällsfunktionen.

MÅLUPPFYLLELSE

Räddningstjänstens verksamhet styrs av det handlingsprogram för skydd mot olyckor som antagits av kommunfullmäktige.

Vid tre brandstationer: Sunne, Lysvik och Gräsmark finns totalt 12 brandmän i beredskap.

Ett samarbetsavtal finns med Torsby kommuns räddningstjänst om insatser i de områden som ligger närmare Torsby. Avtal om gränslös räddningssamverkan finns mellan samtliga räddningstjänster i länet.

Nyckeltal

(Antal insatser)	2002	2003	2004	2005
Trafikolyckor	32	26	37	30
Svårt skadade	8	6	8	19
Omkomna	1	0	0	3
Brand i byggnad	32	41	39	22
Omkomna vid brand byggnad	0	2	0	0
Brand, ej i byggnad	35	32	20	14
Omkomna vid drunkning	0	0	2	2
Automatlarm, ej brand	43	46	46	50
Antal insatser	185	192	194	166
Antal kurser	22	13	17	27
Deltagare	456	202	401	397
Brandsyner	56	43	7	0
Tillsyn enl LOS				1
Tillsyn enl LBE				1

LOS - Lag om skydd mot olyckor.

LBE - Lag om brandfarliga och explosiva varor.

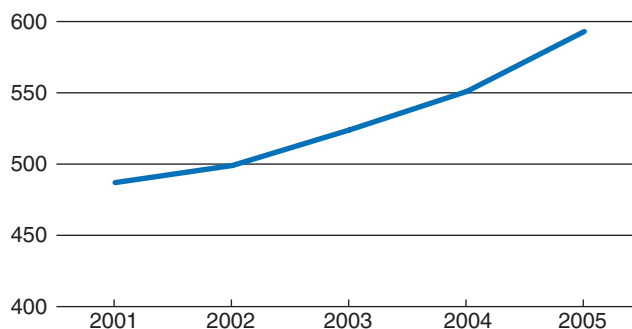
VIKTIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Ett modernt radio- och kommunikationssystem har tagits i drift för vilket Statens räddningsverk bidragit med 50 procent av investeringskostnaden.

En ombyggnad av brandstationen har påbörjats eftersom ambulansverksamheten flyttar dit.

Räddningstjänsten

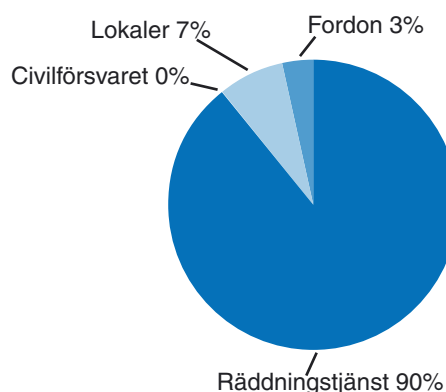
Kr/invånare

Resultaträkning (tkr)

	2003	2004	2005
Intäkter	671	373	607
Kostnader	7 795	7 868	8 685
Nettokostnad	7 124	7 495	8 078
Budget	7 061	7 317	7 920
Avvikelse mot budget	-63	-178	-158
Nettoinvesteringar	0	1 487	1 559

Fördelning av räddningstjänstens verksamhet

PERSONAL

Alla brandmän är deltidsanställda med beredskapstjänstgöring. Fyra personer är heltidsanställda inom enheten.

Under året har övningar genomförts enligt den upprättade övningsplanen. Tre deltidsanställda brandmän har utbildats vid Räddningsverkets skola i Skövde.

Två brandmän har utbildats och erhållit körkortsbehörighet C för tunga fordon.

Tre brandmän har slutat sin anställning och ersatts av nya.

	2003	2004	2005
Årsarbetare	6,75	6,19	6,21
Genomsnittlig ålder	40,8	42,1	41
Kvinnor	4%	4%	4%
Män	96%	96%	96%
Sjukdagar/anställd	0,63	1	0

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat är -158 tkr. Orsaken till underskottet är ökade kostnader för personal.

FRAMTIDEN

I den nya lagstiftningen åläggs kommunen i allt större omfattning ansvar för att förebygga brand och olyckor.

För att möta dessa krav krävs en kompetenshöjning bland heltidspersonalen. Den tf stf räddningschefen kommer att utbildas på Räddningsverkets skola under hösten 2006.

Det samordnade olycksförebyggande arbetet inom kommunens förvaltningar kommer att fortsätta under året.

VERKSAMHET

Bildningsnämnden ska fullgöra de uppgifter som åvilar kommunen inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdom och vuxna. Nämndens verksamhetsområde omfattar även kommunens kulturverksamhet och fritidsverksamhet. Inom dessa verksamheter finns förskoleverksamhet, förskoleklass, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola, kommunal vuxenutbildning, kvalificerad yrkesutbildning (KY), uppdragsutbildningar samt kommunens uppgifter inom distansutbildning. Kulturverksamheten innefattar såväl kulturskola och verksamhet i egen regi som stöd till annan kulturell verksamhet. Inom biblioteksverksamheten finns huvudbibliotek och filialer samt bokbuss. Inom fritidssektorns verksamhet finns fritidsgårdar, simskoleverksamhet, verksamhetsdriften vid kommunens idrotts- och fritidsanläggningar samt kommunens stöd till organisationer och föreningar inom idrotts- och fritidsområdet.

MÅLUPPFYLLELSE

Uppföljning av målen inom bildningsnämndens ansvarsområde.

Skolplanemål I

Ekonomiska resurser ska tillföras skolan minst i nivå med vad Sveriges kommuner i genomsnitt satsar (per elev).

Resultat

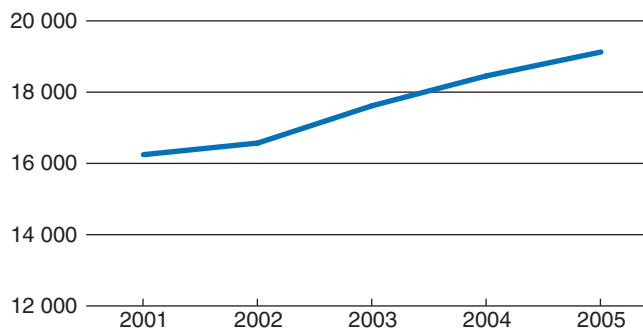
De senaste jämförelsetalen från SCB presenterades i oktober 2005 och avser 2004.

Kostnad/elev¹

Sunne	2002	2003	2004
Förskola	92,4	93,5	88,0
Familjedaghem	68,0	67,2	77,8
Förskola, enskild regi	87,0	75,9	73,3
Fritidshem	31,1	33,8	34,9
Förskoleklass	42,9	43,4	48
Grundskola	55,8	59,5	63,3
Obligatorisk särskola	241,8	261,0	283,7
Gymnasieskola	98,1	90,5	98,3
Gymnasiesärskola	149,6	183,5	182,7

Bildningsnämnd

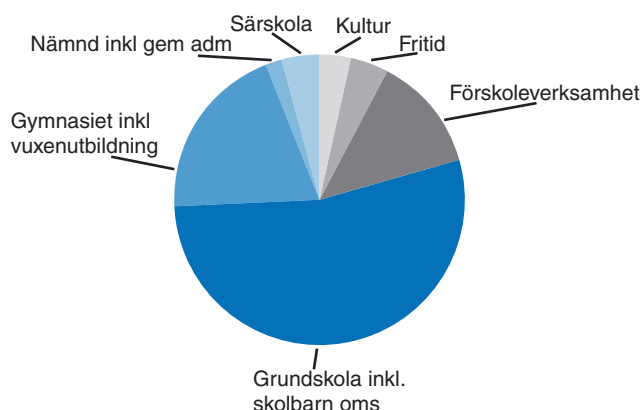
Kr/invånare

Nämndens resultaträkning (tkr)

	2003	2004	2005
Intäkter	83 037	101 952	75 656
Kostnader	322 740	353 103	335 481
Nettokostnad	239 703	251 151	259 825
Budget	239 721	251 400	259 970
Avvikelse mot budget	28	249	145
Nettoinvesteringar	51 155	3 572	3 666

Fördelning av nämndens verksamhet

Sverige	2002	2003	2004
Förskola	91,0	95,9	96,6
Familjedaghem	70,7	72,0	77,3
Förskola, enskild regi	73,8	76,9	80,7
Fritidshem	29,8	30,5	31,4
Förskoleklass	39,0	43,3	42,8
Grundskola	62,5	64,7	67,3
Obligatorisk särskola	239,2	245,7	265,6
Gymnasieskola	79,9	81,5	82,0
Gymnasiesärskola	222,9	213,7	221,7

¹ SCB-statistik presenterad i oktober årligen

Kostnad per elev (tkr), egen regi

Egna beräkningar

Sunne	2003	2004	2005
Förskola	72,8	70,4	72,7
Familjedaghem	63,4	61,9	61,5
Grundskola, f-örskoleklass, skolbarnomsorg	58,9	62,7	63,3
Obligatorisk särskola	205	239	218
Gymnasieskola	89,6	93	100
Gymnasiesärskola	190	181	208

Flera verksamheter ligger i närheten av riksgenomsnittet. Grundskolans kostnader är som tidigare något lägre än riksgenomsnittet medan kostnaden för elever inom gymnasieskolan, folkbokförda i kommunen, är högre.

Skolplanemål III

Andelen pedagogiskt utbildad personal i förskolan (förskollärare, fritidspedagoger eller lärare) ska vara hög och lägst i nivå med genomsnittet för landet. Gradvis ska det ökas genom att förskollärare eller fritidspedagoger anställs när barnskötartjänster blir vakanta. Redan anställda barnskötare ska inte sägas upp av detta skäl, men uppmuntras till frivillig vidareutbildning

Resultat

Andel med pedagogisk högskoleutbildning

Förskola	2002	2003	2004	2005
Sunne	70 %	66 %	69 %	77 %
Sverige	51 %	55 %	51 %	–

Andelen anställda i förskolan, med pedagogisk högskoleutbildning är hög i Sunne. Uppgifterna för 2005 är våra egna och får betraktas som preliminära, men visar att 57 av 71 anställda inom förskolan är utbildade förskollärare.

Skolplanemål IV

Andelen behöriga lärare i grundskolan och särskolan ska vara lägst i nivå med genomsnittet för landet.

Resultat

Behörighet grundskola/särskola

Sunne	2002	2003	2004	2005
Grundskola	86 %	82 %	82 %	86 %
Särskola	51 %	86 %	86 %	99 %

Sverige	2002	2003	2004	2005
Grundskola	81 %	83 %	85 %	–
Särskola	88 %	87 %	89 %	–

Även här är 2005 års siffror preliminära men levererade av SCB. Siffror för riket presenteras hösten 2006. Både grundskolan och grundsärskolan ser ut att ha stabiliserat sig på en hög nivå, över riksgenomsnittet.

Skolplanemål V

Andelen behöriga lärare i kommunens gymnasieskolor ska vara i nivå med jämförbara skolor i landet.

Resultat

Läraryrkesbehörighet gymnasieskolan

Sunne	2002	2003	2004	2005
Gymnasieskola	59 %	58 %	55 %	55 %
Broby		95 %	95 %	95 %
BGU		53 %	45 %	45 %
S:a Viken		48 %	54 %	46 %

Sverige	2002	2003	2004	2005
Gymnasieskola	78 %	77 %	80 %	–

Andelen behöriga lärare på de yrkesförberedande programmen är fortfarande låg. Det innebär inte att inga åtgärder vidtas. Just nu går 6 personer på SÅL-utbildning och det planeras för flera. Med tiden borde siffrorna för Södra Viken och BGU förbättras avsevärt.

Skolplanemål VII

Varje enskild enhet, från förskola till vuxenutbildning, ska årligen genomföra minst ett samarbetsprojekt med ett lokalt företag.

Resultat

Gymnasieskolans yrkesförberedande program uppfyller målet mycket väl och här utökas och systematiseras utbytet ständigt. Däremot behöver eleverna på de studieförberedande programmen en bättre förankring i näringslivet.

Vid kommunens 7–9 skola fortsätter det lyckosamma arbetet med The Project, som in leddes förra året. Det innebär att varje undervisningsgrupp i årskurs 9 har en nära kontakt med ett företag. Förutom praktikveckor besöker man också företaget i mindre grupper för att samarbeta om olika teman, exempelvis ekonomi, geografi, miljö eller transporter. Företagen presenterades på skolan i ord, bild och film under en heldag med

medverkan från deltagande företag och Svenskt Näringsliv. Projektarbetena bedömdes av en partssammansatt jury.

Förskolorna och skolorna 1–6 uppvisar en ojämn bild. Några få har ett utvecklat samarbete, medan de flesta skulle behöva ta tag i frågan på ett mer genomgripande sätt.

Skolplanemål VIII

Andelen elever som slutat grundskolan i Sunne med uppnådd gymnasiebehörighet ska vara hög. Härmed menas att Sunne ska tillhöra landets 25 % mest framgångsrika skolkommuner i detta avseende.

Resultat

	Behörighet		Meritvärde	
	Sunne	Sverige	Sunne	Sverige
2005	87 %	89 %	202	206
2004	95 %	90 %	215	207
2003	92 %	90 %	223	205
2002	95 %	89 %	223	205

Sunne kommun har under en följd av år haft mycket goda resultat för avgångseleverna i grundskolan. År 2005 uppvisar en helt annan bild med ett försämrat resultat. Behörigheten till gymnasieskolan har minskat avsevärt och ligger för första gången sedan mätningarna påbörjades under riksgenomsnittet och därmed också långt under det uppsatta målet. Kommunens 7–9-skola har svårt att ange enskilda orsaker till resultatet, men hänvisar till stora elevkullar, bristande tidiga kunskaper och allmän oro. Med anledning av resultatet har förvaltningen bland annat lagt fram ett förslag till handlingsplan inom området läs och skriv. Den ska fungera som ett stöd och en säkring för hur alla elever ska kunna nå ett bättre resultat.

Skolplanemål IX

Andelen Sunneelever som börjar på något av gymnasieskolans teoretiska program (SP och NV) har de senaste åren minskat. År 2001 var andelen nere på 31 % (riksgenomsnittet samma år var 46 %). Andelen ska öka till riksnivå senast 2006.

Resultat

År 2004 innebar en uppgång för de teoretiska programmen. När vi summerar hur man valt studievägar 2005 sjunker resultatet tillbaka till tidigare nivåer. Av 278 elever från Sunne valde 71 ett teoretiskt program år 1 i gymnasiet. Det motsvarar 28 % att jämföra med 2004 då hela 45 % gjorde detta val. Av 598 elever inom gymnasieskolan går 171 (29 %) på ett teoretiskt program. Ser vi på hela landet, går 38 % på ett teoretiskt program. För Sunne Kommun var 2004 ett år som markant skilde sig från andra. År 2005 minskar åter andelen som väljer ett teoretiskt program. Den minskar mer i Sunne än i landet som helhet och vi kommer allt längre bort från målet. Gränserna mellan de teoretiska programmen och övriga suddas ut allt mer och inför framtiden behöver vi diskutera relevansen i uppdelningen.

Skolplanemål X

I Sunne ska befolkningsandelen med eftergymnasial utbildning långsiktigt öka. Andelen kommuninvånare 16–64 år med eftergymnasial utbildning ska vara minst i nivå med genomsnittet för landet.

Resultat

Eftergymnasial utbildning

År	Sunne			Sverige		
	Män	Kv	Tot	Män	Kv	Tot
2005	17 %	28 %	22%	30 %	36 %	33 %
2004	16 %	27 %	21 %	29 %	35 %	32 %
2003	16 %	26 %	21 %	29 %	34 %	31 %
2002	15 %	24 %	19 %	28 %	33 %	30 %
2001	14 %	23 %	18 %	26 %	31 %	28 %
2000	14 %	21 %	17 %	26 %	30 %	28 %

Under en femårsperiod har både Sunnes och landets eftergymnasiala utbildningsnivå i genomsnitt ökat med 5 %. Männen i Sunne släpar efter (3 % mot landets 4 %) medan kvinnorna med eftergymnasial utbildning i Sunne ökat med 7 % mot landets 6 %. Totalt har bara 22 % i Sunne eftergymnasial utbildning, mot 33 % i landet. Skillnaden på 11 % har varit konstant hela mätperioden. Således befinner vi oss långt från målet.

Skolplanemål XI

Andelen gymnasieelever i årskurs 1 från Sunne kommun som hösten 2002 påbörjade gymnasieutbildning i Sunne var 33 %. Andelen ska öka till omkring 50 % senast år 2006.

Resultat

2001	31 %
2002	33 %
2003	39 %
2004	52 %
2005	52 %

Hösten 2005 var antalet gymnasieungdomar från Sunne kommun 598. Av dessa gick 272 (45,5 %) i Sunne kommuns skolor. Det är en ökning med nästan 10 % på 2 år. Av de 258 elever som började år 1 i gymnasiet valde 133 (52 %) att gå i hemkommunen. Det innebär samma höga nivå som 2004, vilket överstiger det uppsatta målet.

Skolplanemål XII

Ett fungerande lärcenter ska etableras i kommunen senast 2005.

Resultat

Bildningsnämnden beslutade 2003 att ett lärcenter skulle etableras i lokaler vid Idéum. Under 2004 pågick förberedelsearbetet och den 1 januari 2005 startade verksamheten vid det nya lärcentret, där en vägledningsfunktion om 50 % är inrättad. Verksamheten har kommit igång bra och antalet studerande via distans på högskolenivå har ökat avsevärt. För framtiden planeras att lärcenter placeras i ett nytt bibliotek med centralt läge i tätorten.

Skolplanemål XIII

Varje skola ska etablera och utveckla någon form av internationellt utbyte.

Gymnasieskolorna ska etablera samarbete med universitet och högskola.

Resultat

Broby Grafiska Utbildning har ett omfattande internationellt utbyte med flera länder i Europa och andra världsdelar. Brobyskolan har praktikplatser både i England och i Tyskland och har dessutom utökat studentutbytet med flera länder t.ex. Nya Zeeland. Södra Viken har påbörjat ett samarbete med en naturbruksskola i Polen. Fryxellska skolan etablerar nya kontakter i Italien och Österrike.

Inom grundskolan i övrigt består de internationella kontakterna, om de förekommer, mest av insamlingar, besök på skola och i något fall brevväxling. Det internationella utbytet har inte tagit någon riktig fart inom grundskolans tidiga år, utan är ett tydligt område för förbättring. Det finns ett större engagemang för internationella kontakter inom förskolan.

Gymnasieskolornas samarbete med universitetet är omfattande.

Skolplanemål XIV

På en övergripande fråga om hur den tillfrågade sammantaget uppfattar skolan, ska alla vara nöjda eller mycket nöjda.

Resultat

Sundsviks ro	
Skäggebergsskolan	78 %
Åmbergsskolan	89 %
Leran	93 %
Klätten	93 %
Västra ro	
Gräsmark	95 %
Gettjärn	90 %
Rottneros	93 %
Svensby	81 %
Östra ro	
Lysvik	94 %
Bäckalund	57 %
Södra Borgeby	93 %
Prästbol	93 %
Fryxellska skolan	68 %
Brobyskolan	79 %
Broby Grafiska	%
Södra Viken	72 %

Årets enkät visar att man är nöjd med sin skola på de flesta ställen. Majoriteten av skolor ligger över 90 % nöjda. Antalet svar på utskickade enkäter är relativt högt men är lägre på de skolor där man inte är så nöjd med verksamheten. För skolåren F-6 är det föräldrarna som svarat på brukarenkäten, medan det för skolåren 7 t.o.m. gymnasiet är eleverna själva som svarat.

Område kultur

I enlighet med kulturplanen för Sunne kommun har område kultur upprättat en strategi med mål som antagits av bildningsnämnden.

Mål

Kulturverksamheten ska ha hög kvalitet och kännetecknas av bredd och mångfald. Den ska också bidra till samverkan och tillväxt i kommunen.

Allmän kultur

Mål

Genom stöd och samverkan utveckla verksamheten inom föreningar och organisationer i Sunne kommun.

Resultat

Genomförde Kulturfesten den 18 juni med bl.a. en Skimmerkonsert i Sunne Kyrka liksom en konstmanifestation med Riksställningar med anledning av unionsupplösningen. Avslutade tillväxtprojektet "berättardalen" tillsammans med Region Värmland och Länsstyrelsen. Deltog i ett Estlandsprojekt tillsammans med Sunne Manskör. Medverkade i Kulturveckan med bl.a. "De ungas scen" och Barnkulturdagen. Året avslutades med en stor Teaterfestival tillsammans med Riksteatern

för alla kommuninvånare. På Nobeldagen i Mårbacka delades priset "En skröna i Selmas spår" ut.

Kulturskolan

Mål

Genom kulturskolan erbjuda en verksamhet som kännetecknas av kvalitet och mångfald och är tillgänglig för alla barn och ungdomar upp till 20 år.

I takt med de ekonomiska förutsättningarna verka för att öka Kulturskolans relevans.

Resultat

Genomförde flera konserter med alla kulturskolans ensembler samt Dansskolans 30-årsjubileum. Anordnade UKM, en riksomfattande ungdomsfestival där flera ungdomar gick vidare till regionfinalen. Deltog i Kulturfesten, Kulturveckan och Teaterfestivalen.

Biblioteket

Mål

- Bibliotekets tillgänglighet ska ökas.
- Komplettera mediabeståndet med databaser och filmer.
- Inom en treårsperiod vara ett centrum för värmäländsk litteratur.

Resultat

Förvaltningen har arbetat med nya bibliotekshuset, förverkligandet av 24-timmarsservicen och förbättrat tillgängligheten för allmänheten. Biblioteket har uppmärksamats genom en annorlunda inköpsrutin för böcker. Vuxenlärandet har också fått en framträdande plats. Bokbusstiderna för barn har utökats. Huvudbiblioteket har under 2005 haft 62 800 besökare vilket är en liten ökning från 2004.

Utlåningsstatistik

	2003	2004	2005
Huvudbiblioteket	36 826	40 024	38 705
Bokbussen	24 613	21 074	24 896
Gräsmark	3 970	3 394	3 350
Lysvik	4 119	2 943	2 999
Brogården	1 736	1 639	1 550
Hagen	1 298	1 331	1 166
Allégården	912	895	1 077
Salla	1 013	1 164	1 249
Totalt	74 487	72 464	74 992

Område Fritid

Anläggningar

De kommunala anläggningarna har hög beläggningsgrad. Den ansökta tiden för Sparbankshallen, Fotbollshallen och Fryxellskas gymnastikhall överskrider med över 100 % den tillgängliga. I Sparbankshallen har man spelat 175 matcher

(innebandy, basket och handboll) vilket är en ökning med 50 % jämfört med 2004. Fotbollshallen utnyttjas även dagtid av bl.a. skolan, omsorgen och PRO (boule). Även Ishallen, Kolsnäs motion och Sundsbergsområdet har varit välbesökta.

Föreningsliv och evenemang

Sunnes föreningsliv fortsätter att blomstra och bland de föreningar som påtagligt ökat sin aktivitet kan nämnas basket, handboll och boxning. Även övriga ligger på höga aktivitetsnivåer. Bland årets evenemang märks karate-SM i Sparbankshallen (det första utanför storstäderna), ungdoms-SM alpint i Finnfallet (arrangör Sunne alpina), Sveriges största multisporttävling, start och mål i Sunne. Lilla VM i innebandy genomfördes i Sparbankshallen och konståkning och ishockey höll sina årliga läger/skolor under 3 sommarveckor.

Fritidsgårdar

Fritidsgården Cosmos har haft fler besökare, är mycket välbesökt dagtid av Fryxellskas elever, men har fortfarande svårt att attrahera större skaror. Fortsatt samverkan med gymnasieskolorna bör successivt förbättra utfallet. Fritidsgården Bubblan har med drygt 200 årskort en trogen besöksskara och många aktiviteter. Man har återkommande veckoprogram med bl.a. filmdag, bakning, turneringar etc. Varje månad anordnas mellanstadiedisco, alltid välbesökt. På lov och vid helger ordnas särskilda arrangemang: skidresor, badresor, museiresor, fisketurer m.m. Ledarna vid gården har även s.k. Tjejgrupper, ett samtalsforum för att stärka identitet och självförtroende. Sommarens nattvandringar har Bubblan som utgångspunkt.

VIKTIGA HÄNDELSE R UNDER ÅRET

Arbetet med en ny skolportal på kommunens hemsida har påbörjats samtidigt med att ett program installeras. Förändringen ska bidra till att öka tillgängligheten och interaktionen inom skola och barnomsorg. Detta är ett steg i att utveckla den så kallade 24-timmarsmyndigheten.

Södra Borgeby skola har byggts till med en ny entré för att någorlunda klara nuvarande antal elever.

Bildningsnämnden beslutade att årskurserna 5 och 6 i Södra Borgeby fr.o.m. läsåret 2006/2007 ska få sin skolgång på Skäggebergsskolan. Orsaken är brist på utrymme i Södra Borgeby.

Skäggebergsskolan har antagits som kulturpilotskola i ett projekt som Myndigheten för skolutveckling och Ung kultur startat.

Förskolans verksamhet har tillförts medel från staten som har möjliggjort en satsning på 3 tjänster som uppdragspedagoger i verksamheten.

Broby Grafiska Utbildning utsågs av Myndigheten för skolutveckling och Yrkesdelegationen till Idéskola, 1 av 5 i landet. Skolan ska inspirera andra skolor i Sverige till utveckling.

En god samverkan med höga ambitioner har bidragit till att ett nytt företag etablerar sig på Broby Grafiska/Ideum. Detta är ett resultat av att skola och näringsliv arbetar nära varandra.

Södra Viken har börjat ett förändringsarbete mot ett nytt arbetssätt.

Hälsa- och ledarskapsprogrammet startades som nytt program inom gymnasieskolan höstterminen 2005.

Område kultur har genomfört Kulturfest, medverkat i Kulturveckan och arrangerat Barnkulturdagen. Året avslutades med en stor Teaterfestival tillsammans med Riksteatern för alla kommuninvånare.

Biblioteksfrågan har tagit ny fart under året med ett nytt alternativ mitt i tätorten. En skiss på hur nuvarande Domusfastigheten skulle kunna byggas om till bibliotek har tagits fram med hjälp av en arkitektbyrå.

Efterfrågan på tider i idrottshallarna ökar stadigt och största trycket är på den ”nya” stora hallen i Sunne.

PERSONAL

	2003	2004	2005
Årsarbetare	471	504	514
Genomsnittlig ålder	41,9	42,5	42,3
Kvinnor %	71,8	73,2	74,9
Män %	28,2	26,8	25,1
Sjukdagar/anställd	21,2	23,1	22,7

Antalet årsarbetare har ökat, eftersom antalet elever inom gymnasieskolan och den kvalificerade yrkesutbildningen blivit fler. Ett nytt gymnasieprogram ”Ledarskap och hälsa” startades under året.

Att rekrytera personal till förvaltningens verksamhet är generellt sett inget problem. Tillgången på behöriga upplevs som god.

Målet att sänka sjukfrånvaron har inte uppfyllts även om vi kan se en liten minskning. Arbetet fortgår och har varit kopplat till det så kallade HUS-projektet i kommunen som avslutades 31 december. Den förändring som har skett är att andelen långtidssjuka minskar, dock har korttidssjukskrivningen ökat samtidigt.

Personalen, som den viktigaste resursen för våra verksamheter, har även under 2005 visat att kompetens och målmedvetenhet ger bra resultat i våra verksamheter.

ÅRETS RESULTAT

Bildningsnämnden lämnar för 2005 ett överskott på 144 tkr. Det positiva resultatet för 2005 för bildningsnämnden är en följd av ett målmedvetet och uthålligt arbete inom förvaltningen. Under året har kostnaderna för kommunens gymnasieelever varit högre än beräknat. Detta beror främst på att fler väljer att byta program efter 1 år och därför går 4 år i gymnasiesystemet. I övrigt följer verksamheterna tilldelad budget.

Antal elever/barn

	2002	2003	2004	2005
Familjedaghem	162	148	120	108
Förskola	324	371	418	429
Skolbarnomsorg	376	386	371	375
Förskoleklass	150	137	137	134
Grundskola	1 740	1 705	1 682	1 636
Obligatorisk Särskolasärskola	35	31	28	30
Gymnasial Särskolasärskola	11	15	20	21
Gymnasieskola	482	506	510	561
Komvux	258	229	222	232
KY-utbildning		164	158	210
Kulturskolan	512	525	550	506

FRAMTIDEN

Under året föddes 114 barn i kommunen vilket är en liten minskning jämfört med 2004. Nivån på födelsetalen med ca 120 födda per år de senaste åren kanske ändå signalerar en stabil framtidsstro.

För en fortsatt positiv utveckling av kommunens verksamheter gäller i många fall att vara bra på att driva verksamhet i liten skala. Trots att Sunne är en relativt liten kommun, jämförs den med alla andra oavsett storlek. Detta blir tydligt inom bildningsnämndens verksamhet med många små enheter/skolor runt om i kommunen där elevunderlaget i de flesta minskar kommande år. I tätorten kommer dock Fryxellska skolan att ha många elever ytterligare något år framåt. Även i gymnasieskolan kommer antalet elever att öka.

Till 2007 planeras en förändring på nationell nivå av gymnasieskolan. Elever kommer i större utsträckning än tidigare att ha rätt att söka fritt till det program och den ort som man anser vara mest attraktiv. Därmed ökar troligtvis rörligheten och konkurrensen om eleverna. För att vara ett attraktivt utbildningsalternativ i framtiden är det viktigt att vara på framkant och möta elever och avnämare där de befinner sig nu. Det betyder troligen att vara mer benägen för förändringar och att i högre grad anpassa verksamheten till de behov som finns för närvarande, speciellt inom de s.k. yrkesinriktade utbildningarna. Detta gäller såväl gymnasiet som den eftergymnasiala utbildningen.

Andelen elever som inte når de nationella målen ökar något jämfört med tidigare år bland de yngre barnen och kommunen befinner sig nu under den nivå som är snittet för riket vilket inte är tillfredställande. Andelen elever som börjar på Individuella programmet ökar också något vilket har en naturlig koppling till att andelen elever som inte är behöriga till gymnasiet ökar. För att vända den här utvecklingen krävs inte enbart förändringar i arbetssätt utan troligtvis även andra korrigeringar som kan medföra mer strukturella förändringar i verksamheten och som är långsiktiga. För att genomföra sådana förändringar kommer sannolikt andra och nya kostnader att tillkomma.

Sunne har under ett antal år haft låga kostnader jämfört med andra liknande kommuner när det gäller kostnaden för undervisning i grundskolan, exklusive lokaler. Även om det är svårt att vikta resursfrågan kan man inte bortse från att den har betydelse för resultatet och vilka möjligheter som finns för

att genomföra förändringar. Med en förstärkning upp till nivå med jämförbara kommuner skulle förutsättningarna för ett bättre resultat öka markant.

Kommunens huvudbibliotek som idag är inrymt i små lokaler på andra våningen behöver få ändamålsenliga lokaler som är tillgängliga för alla och uppfyller de krav som en god arbetsmiljö ska innehålla. Arbetsmiljöverket har t.ex. framfört ett antal påpekanden vilka förvaltningen för närvarande diskuterar med dem. I Sunne har frågan om ett nytt huvudbibliotek varit aktuell lång och ett nytt modernt bibliotek centralt beläget med inriktning på den senaste tekniken och med ett lärcenter inrymt är viktigt för utvecklingen i kommunen.

Den stora efterfrågan som idag finns på större idrottshallar i kommunen visar att behovet inte är tillgodosett. En utbyggnad med ytterligare någon hallyta i framtiden kan få ännu fler att engagera sig och ge möjlighet till att utveckla föreningsaktiviteter inom idrott och hälsa.

VERKSAMHET

Inom socialnämndens ansvarsområde finns

- äldreomsorg i ordinärt och särskilt boende (hemtjänst och gruppboende),
- IFO (individ och familjeomsorg),
- LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade),
- hemsjukvård,
- rehabilitering,
- psykiatri,
- färdtjänst,
- konsumentrådgivning samt
- familjerådgivning.

Socialnämnden har under 2005 arbetat med förbättringssystem för att sänka kostnaderna trots att vårdtyngden och behovet ständigt ökar.

År 2003 minskades antalet boendeplatser inom äldreomsorgen i avsikt att sänka kostnaderna. Konsekvensen av detta blev att kostnaderna 2004 för utskrivningsklara ökade radikalt. 2005 omvandlade vi platser från svikt- och växelvård till särskilt boende och har genom detta kommit i fas när det gäller behov av platser.

Efterfrågan på insatser inom LSS ökar, speciellt gäller det personliga assistenter. Även kostnaden för elevhem i andra kommuner ökar.

Socialnämnden befarar att missbruket ökar eftersom det finns en mer liberal syn på alkohol. Socialnämnden har därför förstärkt missbruksvården genom en öppen gruppverksamhet som varit framgångsrik.

Socialnämndens kostnader påverkas mycket av vilka åtgärder som genomförs av t.ex. landstinget, arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

Jämfört med andra kommuner har Sunne kommun mycket låga kostnader för äldreomsorg och IFO.

Vi har under året fortsatt arbetet med olika värdegrunder i hela verksamheten, vad är t.ex. socialtjänstlagens "skälig levnadsnivå", respektive LSS-lagens "goda levnadsvillkor"?

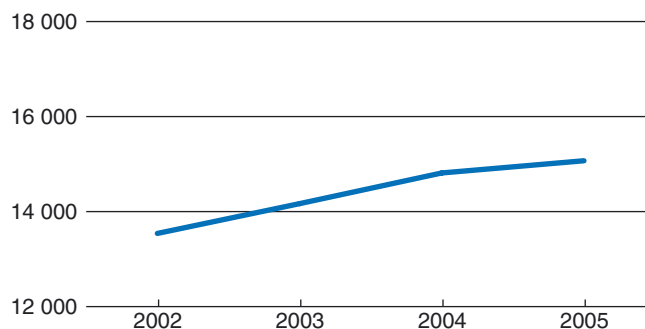
MÅLUPPFYLLELSE

Socialnämndens vision, huvudmål och delmål utgör grunden för verksamheten. Visionen, som är "att bli sedd", gäller både kunder och personal inom socialnämndens verksamhet.

Huvudmålet har socialnämnden lyckats upprätthålla på ett acceptabelt sätt, även om grundtrygghet, god livskvalitet och i övrigt goda förhållanden för alla i kommunen inte har uppfyllits till hundra procent.

Socialnämndens kostnad

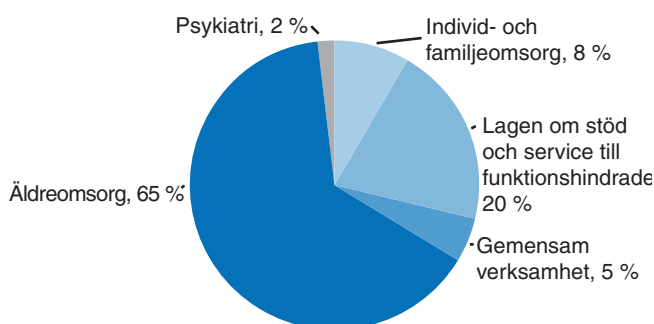
Kr/invånare

Nämndens resultaträkning (Tkr)

	2003	2004	2005
Intäkter	37 758	40 027	39 805
Kostnader	230 405	241 484	244 448
Nettokostnad	192 647	201 458	204 643
Budget	192 661	198 300	202 170
Avvikelse mot budget	14	-3 157	-2 473
Nettoinvesteringar	498	286	2 144

Fördelning av nämndens verksamhet

Nämndens mål är att den som bedömts behöva plats i särskilt boende skall få en plats inom 3 månader. Detta mål har nämnden lyckats hålla genom den omorganisation som gjorts.

De prioriteringar som socialnämnden gjorde för 2005 har kunnat genomföras till viss del.

På grund av resursbrist har det förebyggande arbetet fått stå tillbaka, det gäller bl.a. en utökad satsning på rehabilitering.

Arbetet med att samverka över förvaltningsgränserna och med andra samhällsorgan har fortsatt.

Den utökade satsningen på anhörigstöd har genomförts genom olika projekt.

Satsningen på demensvård har genomförts genom öppnandet av den nya dagvården Solgården.

Ett nytt fördelningsätt inom hemtjänsten är genomfört.

Delmål

För att ha en god ekonomisk hushållning krävs att nämnden inte bara mäter de finansiella målen utan även kan mäta kvaliteten i verksamheten.

Därför har socialnämnden tagit fram mätbara mått för alla sina delmål. Mätning kommer att ske under 2006 och redovisas i bokslutet för 2006.

Ekonomiska förutsättningar

Målet är att alla verksamheter ska hålla den budget som är tilldelad och det har de flesta också gjort. Undantagen är de verksamheter där vårdtyngden eller kundantalet ökat radikalt.

Den budgetram som socialnämnden tilldelats har inte räckt till den lagstadgade verksamhet som nämnden måste bedriva.

Socialnämnden har kvalitativt förbättrat uppföljningen av verksamheterna.

Vid varje nämndsammanträde lämnas en ekonomisk rapport med budgetuppföljning.

Kompetent personal

Personalutveckling är ett prioriterat område för socialnämnden.

Socialförvaltningen har mycket kompetent personal.

Satsningen på kompetensutveckling inom socialnämnden har fördubblats på fyra år.

Nöjda kunder

Genom en bra klagomålshanteringsmodell får vi ett tydligt svar på hur nöjda eller missnöjda kunderna är. Ett fåtal klagomål har kommit in och dessa har vi kunnat åtgärda direkt.

Följa lagarna

Under året har 9 ärenden blivit överklagade till domstol. För samtliga har överklagan avslagits, vilket innebär att socialnämnden har uppfyllt de krav som grundas i social och medicinsk lagstiftning. Information om nya lagar sker fortlöpande till alla medarbetare och till ledamöterna i socialnämnden.

Personalvård / arbetsmiljö

För att arbetsmiljön och personalvården ska förbättras, har alla arbetsplatser arbetat med systematiskt arbetsmiljöarbete, ett material som vi arbetat fram själva och benämnt "Friskare arbetsmiljö."

Alla arbetsgrupper har avsatt tid för planering/målstyrning av verksamheten där alla varit delaktiga.

Tydligt ledarskap

Ledningsfunktionen utvecklas varje år. Under året togs ett styr- och ledningsdokument fram, där mål och uppdrag för socialnämnden och ledningsgruppen är tydligt beskrivna.

Under året har alla ledare medverkat i HUS-projektets ledarutbildning (Hållbar hälsa och utveckling i Sunne kommun).

Etik och bemötande

Fortbildning i ämnet sker kontinuerligt, likaså i dialog på arbetsplatsträffar.

Alla ledare har under året deltagit i några dagars utveckling i olika värdegrundsdiskussioner.

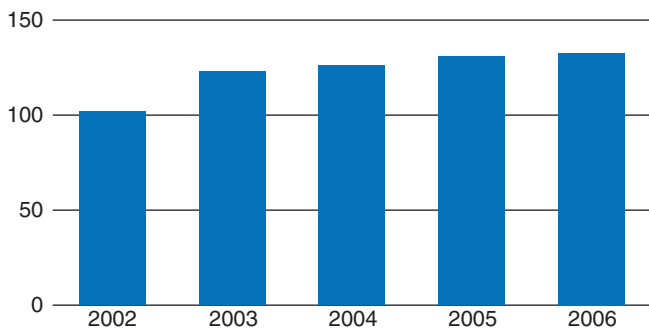
Dialog i alla led

I ledningsfilosofin poängteras främjande av olik tänkande för att få en ökad förståelse och dialog mellan och inom verksamheterna.

En dialog kan upprätthållas genom att alla verksamheter har företrädare inför socialnämnden och att nämndens ledamöter besöker verksamheterna.

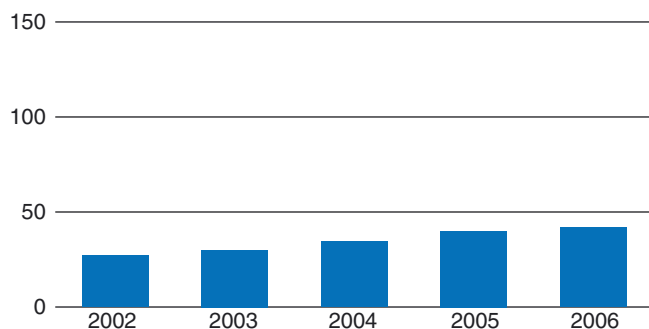
Äldreomsorg

Mkr

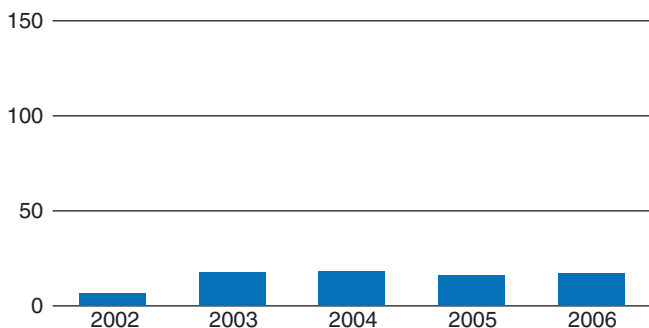
LSS

Mkr

Individ- och familjeomsorg

Mkr

Tillgänglighet

Socialnämnden har som mål att svarsfrekvensen vid telefonsamtal ska vara 75 %. (Statistiska uppgifter för 2005 har inte inkommit.) Tillgängligheten kan förbättras genom strukturerad arbetsplanering.

Nyckeltal

	2003	2004	2005
IFO			
Nettokostnad/inv. kr	1 364	1 236	1 265
Därav försörjningsstöd kr	416	398	378
Gruppboende, ÄO			
Antal i gruppboende	127	127	127
Nettokostnad/plats, tkr	343	360	358
Hagen, gruppboende+korttidvård			
Antal platser	53	52	58
Nettokostnad/plats, tkr	511	505	418
Hemtjänst			
Antal kunder	341	329	359
Nettokostnad/kund, tkr	107	116	126
Färdtjänst			
Antal enkelresor	5 344	4 762	5 013
Kostnad/enkelresa, kr	182	216	232
Omsorgen, LSS			
Antal boende	34	34	34
Nettokostnad/boende, tkr	427	440	441
Antal inskrivna i daglig vht.	38	44	44
Nettokostnad/inskriven, tkr	123	108	102
Antal elevhemsplatser	6	7	7
Nettokostnad/bo elevhem, tkr	243	378	516

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

- Start av fördelningssystem inom hemtjänst, "Resursen".
- Start av ny demensdagvård "Solgården".
- Skapandet av handläggarenhet.
- Utvecklingsarbete/kompetensutveckling för att nå ökad delaktighet.
- HUS-projektet.
- Start av projektet "Nya Chansen" inom IFO.
- Olika projekt och samverkan med andra i förebyggande syfte inom IFO.
- Köp av konsumentvägledning från annan kommun.
- Fortsatt värdegrundsarbete.
- Start av ny verksamhet inom LSS för korttidsvistelse.
- Utveckling av anhörigverksamhet inom äldreomsorg och psykiatri.

PERSONAL

I antalet årsarbetare ingår 4,10 tjänster lönebidragsanställda och 4,10 tjänster med anställningsstöd.

Utvecklingsarbete med några grupper har genomförts där bl.a. stresshantering ingår.

Utvecklingsarbete har även pågått för att öka delaktigheten genom att medarbetare får större insyn i verksamhetens ekonomi.

Inom HUS-projektet har alla arbetsplatser arbetat fram sin handlingsplan för arbetsmiljön.

	2003	2004	2005
Årsarbetare	519	542	543
Genomsnittlig ålder	42,1	40,9	42
Kvinnor %	89	87,6	87
Män %	11	12,4	13
Sjukfrånvaro, kostnad, tkr.	971	934	1 138
Sjukdagar/anställd	30,7	27	26,8

ÅRETS RESULTAT

Socialnämndens resultat är -2 473 tkr, vilket motsvarar ca 1 % av budgetramen.

Att underskottet ändå blev så litet beror bl.a. på att vi genomförde besparingar för 2006 lite tidigare än beräknat.

Trots att det finns en stor ekonomisk medvetenhet ute i verksamheten har vi inte lyckats hålla den tilldelade budgetramen.

Behovet av insatser har ökat radikalt inom LSS, framför allt gäller det personliga assistenter och elevhem.

Inom äldreomsorgen gäller ökningen framför allt hemtjänst.

IFO redovisar ett positivt resultat, eftersom behovet av institutionsvård för vuxna inte varit så stort som beräknat. Även alla särskilda boenden (gruppboende) inom äldreomsorgen och kommunpsykiatri visar positiva resultat.

Kostnaden för försörjningsstöd har sänkts jämfört med år 2004.

FRAMTIDEN

Vi ser med oro på framtiden, eftersom det finns en alltmer liberal syn på alkohol- och narkotikaanvändning. Detta måste uppmärksammas och förebyggas.

Trots insatser i form av sysselsättningsprojekt har de yngres möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden minskat.

För att socialnämnden ska klara de ökade behov som vi vet kommer, behöver vi öka samverkan med andra och genomföra ytterligare förebyggande insatser. I det ingår en ökad satsning på rehabilitering.

Det påbörjade arbetet med ett stödboende inom psykiatri är en värdefull satsning.

Inom många verksamheter arbetas det redan mycket bra med förebyggande åtgärder, t.ex. med stödjande verksamhet tidigt och med ökad delaktighet i personalgrupper.

Genom bl.a. "Kompetensstegen" kommer satsningar på kompetensutveckling att göras framöver.

För att klara av nyrekrytering och för att sänka sjukfrånvaron i framtiden planeras flera åtgärder, bl.a. krävs en ökad samverkan med arbetsförmedling, försäkringskassa och övriga nämnder i kommunen.

Genom att arbeta med ständiga förbättringar kvalitetsutvecklas verksamheterna.

Arbetet med att se över jämförelsetal och kostnader med andra kommuner fortsätter.

Vi har arbetat med nyckeltal för äldreomsorg och IFO under ett antal år. Under 2005 har även nyckeltal för handikappomsorg tagits fram.

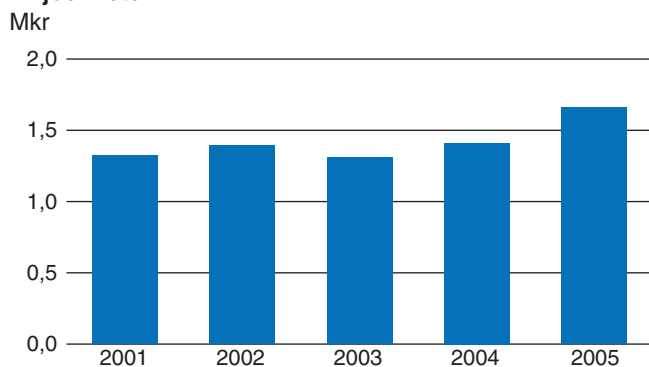
Verksamheterna under socialnämnden präglas av ett engagemang och en idérikedom, och vi kan möta framtiden med nyfikenhet och tillförsikt. Vi har bestämt att vi ska kännetecknas av:

Samverkan över alla gränser genom förebyggande och flexibla arbetsmodeller med fokus på individen.

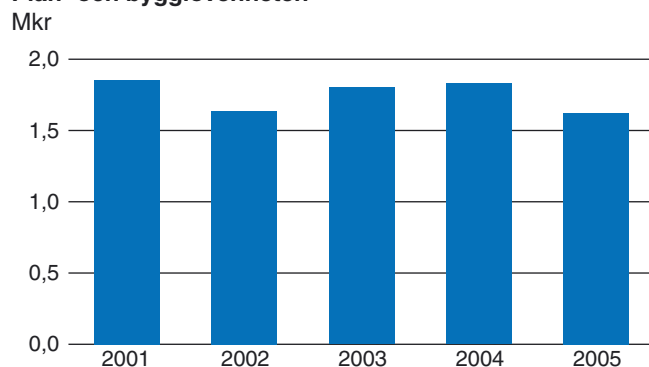
VERKSAMHET

Miljö- och byggnadsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom områdena miljö- och hälsoskydd samt plan- och byggverksamhet. I ansvaret ingår bland annat att bevaka och följa utvecklingen och ta de initiativ som krävs för att uppnå en i vid mening god och säker miljö, övervaka efterlevnaden av gällande lagstiftning samt lämna råd och upplysningar. Nämndens uppgifter verkställs av dess förvaltning som består av Miljöenheten samt Plan- och bygglovenheten.

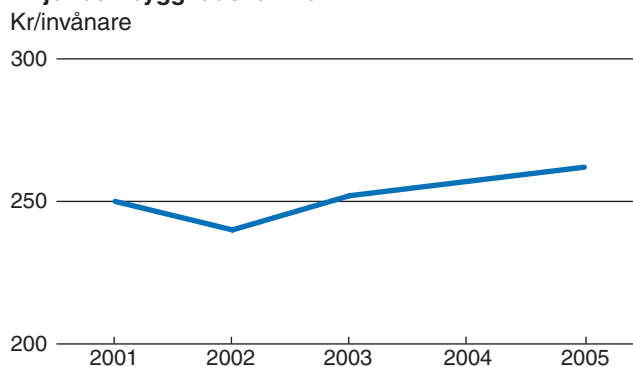
Miljöenheten

Plan- och bygglovenheten

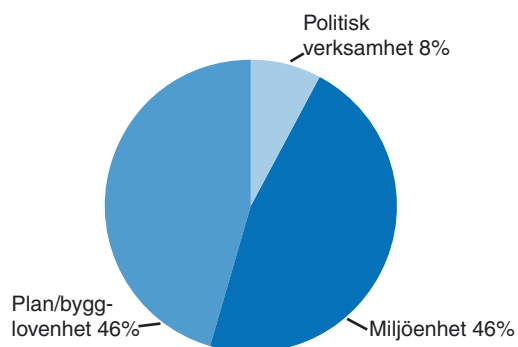
Miljö- och byggnadsnämnd

Nämndens resultaträkning (tkr)

	2003	2004	2005
Intäkter	1 286	1 454	1 708
Kostnader	4 704	4 950	5 270
Nettokostnad	3 418	3 497	3 561
Budget	3 525	3 620	3 710
Avvikelse mot budget	107	123	149
Nettoinvesteringar	0	0	0

Fördelning av nämndens verksamhet

MÅLUPPFYLLELSE

Miljöenheten

Tillsyn har utförts inom de områden Miljöenheten ansvarar för, d.v.s. miljöbalken, livsmedelslagen och djurskyddslagen. Den av nämnden antagna tillsynsplanen har i stort sett uppfyllts, vilket är positivt. I de fall avvikelser noteras beror det på att händelser under året medfört att vissa omprioriteringar fått genomföras.

Lagstiftningens krav på tillsyn har inte uppfyllts inom alla områden. Det beror på att enheten har för små personalresurser i förhållande till gällande tillsynskrav.

Plan- och bygglovenheten

Enhetens mycket begränsade resurser har under året ytterligare varit minskade med motsvarande ca 5 manmånader på grund av ledigheter och kontraktsfrågor. Detta till trots har den samlade verksamheten kunnat bedrivas på ett godtagbart vis. Avstämning av enhetens verksamhet mot planarbetsprogrammet för 2005–2006 visar att måluppfyllelse delvis nåtts för verksamheten fysisk planering. Under 2005 har översyn av översiktsplanering påbörjats samt har ett flertal detaljplaneprojekt varit aktuella, varav detaljplan för Torvnäsområdet som har processats till antagandebeslut i kommunfullmäktige. Utredningsarbeten i anslutning till pågående detaljplanering har varit omfattande.

Antalet inkomna ärenden enligt registreringsprogrammet, bygglov m.m. är 265, antalet beslutade ärenden 267 och antalet beslut 439.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Gemensamt

- Medverkat i HUS-projektet.
- Utarbetat en handlingsplan för utveckling av verksamheten.
- Medverkat vid starta-egget-kurser och där informerat om regler inom våra tillsynsområden.

Miljöenheten

- Fått bidrag för att genomföra två naturvårdsprojekt; Björkenprojektet och Mårbackaprojektet. Det senare drivs i Mårbackastiftelsens regi och fick 50 tkr i bidrag. Björkenprojektet drivs med en projektledare anställd på Miljöenheten och det fick 1 500 tkr i bidrag. Båda projekten kommer att avslutas vid utgången av 2006.
- Genomfört länsprojekt om kalvhållning (djurskydd) och distribution av mat (livsmedel).
- Utarbetat nya lokala föreskrifter enligt miljöbalken vilka antogs av kommunfullmäktige i maj.
- Medverkat i nätverksgrupper inom djurskydds-, livsmedels- och miljöområdena.
- Avtal har skrivits med Miljö- och byggnämnden i Torsby kommun om samarbete inom djurskyddsområdet. Avtalet innebär att vi anställt djurskyddsinspektören på heltid och att vi säljer 40 % av tjänsten till Torsby.

- Miljöenheten har utfört 267 inspektioner och tagit 194 tillsynsbeslut (år 2004: 283 inspektioner, 148 tillsynsbeslut).

Plan- och bygglovenheten

- Medverkat i projektgruppen för kommunens/Vägverkets utredning om miljöprioriterad Storgata.
- Hållit 4 möten i den förvaltningsövergripande plangruppen.
- (meningen utgår!)
- Medverkat i nätverksgrupp (SuToHaMu-Ls) om digital översiktsplanering.
- Medverkat i centrumgruppen och hållit 6 sammankomster med centrumgruppens projekt Teatertorget/Kvarngatan
- Deltagit i remisskonferens, PBL. Under året har PBL-kommittén presenterat ett slutbetänkande "Får jag lov? Om planering och byggande." Remisstid löper fram till och med 17 februari 2006. Förslaget ikraftträdande av ny PBL är 1 januari 2008.

Ärendetyp, antal	2004	2005
Tot inkomna ärenden	231	265
Tot antal remisser	416	352
Tot antal deleg.beslut	381	361
Bygglov	146	178
...varav enbostadshus	6	7
...varav fritidshus	9	9
Förhandsbesked	18	23
...varav enbostadshus	7	9
...varav fritidshus	8	9
Byggsamråd	52	67
Kvalitetsansvarig	69	81
Detaljplaner (antagna)	7 (2)	6 (1)

PERSONAL

Personalomsättningen inom förvaltningen har varit högre än tidigare år. Några tjänster har periodvis inte varit besatta och på andra har tjänstgöringsgraden ändrats.

Efter en topp 2002 har sjukfrånvaron sjunkit markant i förvaltningen, vilket är positivt. Åren 2003–2005 har sjukfrånvaron stadigt sjunkit och den bestod under 2005 enbart av korttidssjukskrivningar.

Personal har givits möjlighet att genomgå uppföljande hälso profiler inom ramen för HUS-projektet.

Några kompetenshöjande inslag för personalen har t.ex. varit nätverksträffar för sekreterare, handläggare och chefer.

	2003	2004	2005
Årsarbetare	6,9	7,1	8,0
Genomsnittlig ålder	45,3	44	45
Kvinnor %	44,4	55	54
Män %	55,6	45	46
Sjukdagar/anställd	7,6	6,6	3,9

ÅRETS RESULTAT

Under den senaste 3-årsperioden har kostnaderna ökat med 12 % och intäkterna med 33 %. Intäktsökningen beror på ökade intäkter via bygglovstaxan samt bidrag till Björkenprojektet. Under samma period har personalkostnaderna ökat med 13 % och uppgår i dag till 62% av de totala kostnaderna.

2005 redovisas ett överskott på 149 tkr. En del planerade insatser inom Plan- och bygglovenheten fick skjutas upp, eftersom vissa tjänster periodvis var helt eller delvis obesatta.

Bland interna avvikelser kan särskilt Björkenprojektet nämnas. Projektet startade i juli 2005 och det kommer att pågå under 18 månader. Under 2005 genererades ett underskott i projektet på 184 tkr men under 2006 väntas ett överskott i samma storleksordning bli resultatet. Totalt sett över en period på 18 månader beräknas projektet generera ett nollresultat. Björkenprojektet är också orsaken till att Miljöenheten överskrider sin ram för 2005.

2005 års nettoresultat per verksamhet:

- Politisk verksamhet -28 tkr
- Miljöenheten -204 tkr
- Plan- och bygglovenheten +381 tkr

FRAMTIDEN

Miljöenheten

2006 träder nya EG-förordningar i kraft avseende livsmedel, djurskydd, djurhälsa och foder. Det kommer att medföra stora förändringar för vår verksamhet, inte minst inom livsmedelskontrollen. Det finns också förslag om att kommunerna ska få ansvaret för en nyinrättad foderkontroll.

De nya reglerna medför att vår kontrollverksamhet kommer att kräva mer resurser. Möjligen kommer ett nytt avgiftssystem, som väntas träda i kraft 2007, att medföra ökade intäkter som kan finansiera en utökad kontroll. Ett nytt avgiftssystem kommer sannolikt att vara statligt styrt med endast ett begränsat utrymme för kommunerna att välja avgiftsnivå.

På grund av de nya reglerna har vi tagit initiativ till ett utökat samarbete med kommunerna i norra Värmland. 2006 är avsikten att vi ska utreda om det är möjligt att utöka samarbetet inom livsmedelskontrollen.

2006 träder ett nytt retursystem för burkar och plastflaskor i kraft där kommunerna förutsätts ansvara för den lokala tillsynen. Miljöenheten saknar resurser att driva en aktiv tillsyn inom detta område. Även inom andra delar av miljöbalkens område väntas förändringar som sannolikt kommer att belasta våra redan hårt ansträngda resurser ytterligare.

Målsättningen är vidare att utveckla verksamheten och att nyttja våra resurser optimalt. Handlingsplanen för utveckling av verksamheten ska revideras årligen. Vi avser också fortsätta utveckla en målstyrd tillsyn kopplad till de 16 miljö kvalitetsmål riksdagen antagit.

Ett lämpligt utvecklingsområde avser juridisk spetskompetens. Under 2005 presenterades ett förslag med avsikten att anställa en jurist gemensam för hela Värmland. Eftersom två kommuner ännu inte ställt sig bakom förslaget är det i dag tyvärr ovisst om det kommer att kunna genomföras.

Plan- och bygglovenheten

Starkast fokus inom enheten kommer att behöva läggas på att ta fram detaljplaner för den starka efterfrågan som för närvarande finns på bostäder och lokaler i centrala lägen.

Den nya plan- och bygglagen som väntas träda i kraft den 1 januari 2008 kan komma att innebära ökade krav på kommunen, dels genom att resurserna för bygglovhanteringen kan behöva ökas, dels genom att översiktsplaneringen kan behöva ytterligare ges mer resurs. Enheten har tidigare påtalat svårigheterna att få tillgängliga resurser att räckas till för speciellt den översiktliga planeringen. En förhoppning är därför att en förändrad lagstiftning kan stimulera kommunen till att satsa på en resursförstärkning.

Under 2006 avses det under fjolåret påbörjade arbetet med en ny fördjupad översiktsplan för Sunne tätort fortsättas i den omfattning tillgängliga resurser möjliggör. Eventuellt samarbete med andra kommuner kan bli aktuellt.

Alltjämt finns behovet av att ta fram områdesbestämmelser för bebyggelse med kulturmiljövärden som är särskilt värda att bevara.

Översyn av bygglovstaxan bör ske under 2006.

I enlighet med Sunne kommuns HUS-projekt har under 2005 antagits en plan/strategi för systematiskt arbetsmiljöarbete. Den innebär bland annat att utveckla verksamheten så, att resurserna utnyttjas optimalt. Utvärdering och eventuell revidering av planen skall ske under 2006.

Nyckeltal, nettokostnad kr/invånare

	2001	2002	2003	2004	2005
Politisk verksamhet	16	17	23	19	20
Plan- och bygglovenheten	137	121	133	135	119
Miljöenheten	98	103	96	104	122
Miljö- och hälsa, myndighetsutövning					
Sunne	94	106	101	102	
Värmlands län	97	110	114	115	
Övriga kommuner, 12 500- —25 000 invånare	90	103	112	120	
Hela riket	96	104	114	115	

VERKSAMHET

Valnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare.

Enligt riksdagens antagna vallag ska en valnämnd finnas i varje kommun. Valnämndens uppgift är att, på kommunal nivå, genomföra allmänna val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige samt folkomröstningar, både nationella och lokala, liksom val till Europaparlamentet.

Tillsynsmyndighet över valnämndens arbete är länsstyrelsen.

Ordinarie val till riksdag samt landstings- och kommunfullmäktige hålls vart fjärde år. Val till Europaparlamentet hålls i juni vart femte år.

MÅLUPPFYLLELSE

Syftet är att garantera det fria valet och individens valhemlighet. Valnämnden ansvarar övergripande för att det finns platser där väljarna kan lämna sina röster före och på valdagen. Lokalerna ska ge väljarna goda möjligheter att rösta, det vill säga finnas på lämpliga ställen, vara handikappanpassade och vara öppna passande tider.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

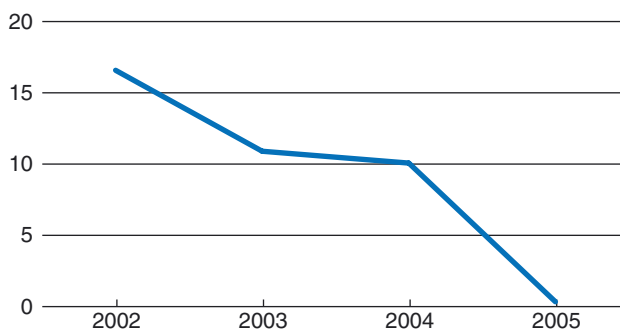
Under 2005 genomfördes inga val.

FRAMTIDEN

Den 17 september 2006 genomförs allmänna val till riksdagen, landstinget och kommunfullmäktige.

Valnämndens kostnad

Kr/invånare

Nämndens resultaträkning (tkr)

	2003	2004	2005
Intäkter	21	7	0
Kostnader	169	144	5
Nettokostnad	148	137	5
Budget	150	230	5
Avvikelse mot budget	2	93	0
Nettoinvesteringar	0	0	0

VERKSAMHET

De förtroendevalda revisorerna arbetar på direkt uppdrag av kommunfullmäktige. De förtroendevalda revisorernas granskningsområde täcker hela kommunen exklusive fullmäktige. Att vara förtroendevald revisor i en kommun är ett kommunalt förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet granska verksamheterna i nämnder och styrelser. Revisionen regleras i följande författningar och lokala föreskrifter:

- Kommunallagen (KL) 9 kap.
- Aktiebolagslagen (ABL) 11 kap.
- Revisionsreglemente (av fullmäktige utfärdade föreskrifter för revisionen)

Begreppet all verksamhet avser styrelser och nämnders verksamhet på ett övergripande plan. Innebörden är att de förtroendevalda revisorerna ska granska och bedöma nämndernas verksamhet utifrån de 4 områdena ändamålsenlighet, ekonomi, räkenskaper och intern kontroll.

MÅLUPPFYLLELSE

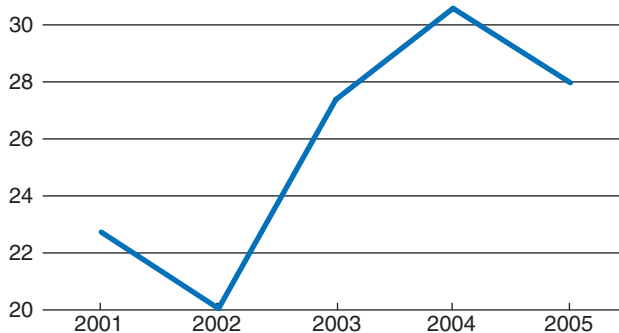
Vi analyserar årligen väsentlighet och risker i de verksamheter som bedrivs inom kommunen. Vi har följt vår antagna revisionsplan och har under 2005 granskat som planerat. Vi utvärderar årligen de uppdrag vi genomfört och uppdaterar våra analyser avseende väsentlighet och risk. Detta ligger sedan till grund för kommande granskningar. På så sätt blir revisionen effektiv.

FRAMTIDEN

Regeringen har under hösten 2005 överlämnat en proposition rörande Stärkt revision och ansvarsprövning i kommuner och landsting. Om den antas av riksdagen, kommer den till viss del att påverka de förtroendevalda revisorerna och deras arbete. Antalet förtroendevalda revisorer kommer att öka till minst 5 och inga ersättare kommer längre att finnas. Dessutom kommer oberoendet för de förtroendevalda revisorerna att förtydligas, och den kommunala revisionen kommer att samordnas mer.

Kommunrevisionen kostnad

Kr/invånare

Nämndens resultaträkning (tkr)

	2003	2004	2005
Intäkter	0	0	0
Kostnader	372	416	380
Nettokostnad	372	416	380
Budget	459	470	482
Avvikelse mot budget	87	54	102
Netto-investeringar	0	0	0

TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Sunne kommun följer den kommunala redovisningslagen och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning eller dess företrädare. Avvikelser kommenteras nedan.

Periodisering av skatteintäkter

I enlighet med Rådets för kommunal redovisning rekommendation nr 4 har kommunalskatten periodiserats. Detta innebär att kommunen i bokslutet för år 2005 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2004 och en preliminär slutavräkning för år 2005. Det slutliga taxeringsutfallet för år 2004 är vid bokslutstillfället känt och slutavräkningen uppgår till -327 kr per invånare. I bokslutet 2004 bokfördes en prognos på -296 kronor per invånare (november 2003). Skillnaden mellan prognos och utfall, -31 kronor per invånare (november 2003), har resultatredovisats i bokslutet 2005 (-0,4 mkr). Den preliminära slutavräkningen för år 2005 har fastställts till **-340 kronor per invånare** (november 2004). Det baseras på det slutliga taxeringsutfallet för år 2004 multiplicerat med den uppräkningsfaktor som Ekonomistyrningsverket fastställt i september 2005. Detta belopp (-4,6 mkr) har också belastat resultaträkningen.

Periodisering m.m. av löneskatt

Enligt Rådets för kommunal redovisning rekommendation nr 5 från 1999 har den särskilda löneskatten på pensionskostnaden periodiserats. Rekommendationen tillämpas från och med bokslutet för år 2000.

Upplysningar om pensionsförpliktelser och pensionsmedel

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den bygger på en genomsnittlig livslängd för dessa på ca 80 år. Den samlade pensionsskulden återfinns nedan under Avsättningar för pensioner, Kortfristiga skulder och Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder och avsättningar. Den senare finns under Ansvarsförbindelser, som ligger utanför balansräkningen.

Kommunens samlade pensionsskuld uppgår till 222 mkr per den 31 december 2005. En del av medlen har återlånats till verksamheten. Under avsättningar finns 6,5 mkr redovisat. Kommunen har beslutat att fr.o.m. 2000 årligen betala hela den pension som intjänats under året för att avsättas individuellt.

Under Ansvarsförbindelser ovan finns de pensionsförpliktelser som har tjänats in av arbetstagare och pensionstagare före 1998. Dessa räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagare. Under år 2005 har skulden också minskat genom att kommunen betalat ca 5,7 mkr (inklusive löneskatt) i försäkringspremie. Efter detta uppgår åtagandet i bokslutet till 215,4 mkr.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas semesterlöneskulden som kortfristig skuld.

Övriga löneskulder

Övriga löneskulder avser poster som har "intjänats" under bokslutsåret men betalas ut i januari året efter bokslutsåret. Det kan till exempel vara arbetade timmar och OB-tid för timanställda samt sammanträdesarvodena för förtroendevalda. Denna redovisningsprincip har tillämpats sedan 2003.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planerliga avskrivningar. Anläggningstillgången börjar skrivas av när den tas i bruk. De planerliga avskrivningstiderna följer rekommendation från Sveriges Kommuner och Landsting.

Exploateringsstillgångar

Ett större exploateringsområde har börjat planläggas. Den mark som är tänkt att tas i anspråk redovisas än så länge som markreserv och upptas bland materiella anläggningstillgångar.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten och avlopp redovisas som intäkt i resultaträkningen.

(mkr)

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	6,5
Ansvarsförbindelser/-Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar	215,4
Finansiella placeringar (bokf-ört värde)	0
Totala förpliktelser – Finansiella förpliktelser (bokf. värde)	221,9
Finansiella placeringar (marknadsvärde)	0
Finansiella placeringar (marknadsvärde) – Finansiella placeringar :(bokf-fört värde)	0
Summan av realisationsvinster/realisationsförluster under året	0
Realiserad och orealiserad avkastning/vinst/förlust på finansiella placeringar i relation till genomsnittlig finansiell placering (bokfört värde)	0

ORD- OCH BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Den finansiella utvecklingen under året åskådliggörs med hjälp av resultaträkning/balansräkning/finansieringsanalys.

Sambandet mellan dessa kan beskrivas så här:

Resultaträkning

Intäkter

- Kostnader

= Förändring av eget kapital

Balansräkning

Anläggningstillgångar

Omsättningstillgångar

(= Kapitalanvändning)

Eget kapital

Avsättningar

Långfristiga skulder

Kortfristiga skulder

(= Kapitalanskaffning)

Kassaflödesanalys

Inbetalningar

- Utbetalningar

= Förändring av likvida medel

Resultaträkning

Resultaträkningen visar hur det egna kapitalet har förändrats under året. Förändringen kan även utläsas av balansräkningen.

Balansräkning

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar). Den visar också hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Kassaflödesanalys

Analysen visar hur årets drift, investeringar och lån m.m. har förändrat likviditeten.

Anläggningsskapital

Anläggningsskapitalet är bundet eget kapital i anläggningar. Det utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar som fortlöpande minskar i värde ska årligen belastas med värdeminskning (avskrivning). Avskrivningsbeloppet ska anpassas till lämplig plan med hänsyn till tillgångens uppskattade ekonomiska livslängd.

Eget kapital

Kommunens totala kapital består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar m.m.) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift och investeringar).

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder med en löptid/förfallodag inom 1 år från bokslutsdagen.

Soliditet

Soliditeten visar det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna (balansomslutning). Den anges i procent.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Långfristiga skulder

Skulder med löptid överstigande 1 år.

Nyckeltal

Mäter förhållandet mellan två storheter t.ex. likvida medel i procent av externa utgifter (likviditeten).

Till Kommunfullmäktige i Sunne kommun

Revisionsberättelse för år 2005

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamheter under år 2005.

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas enligt bilagor.

Revisorerna vill rikta en anmärkning mot kommunstyrelsen för att de ännu inte överlämnat svar till kommunfullmäktige rörande ägardirektiv, vilket remitterades till kommunstyrelsen 2004-06-28.

Vi tillstyrker att kommunstyrelsen, samtliga nämnder och de förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2005 samt att kommunens årsredovisning godkänns.

Bilagor:

Redogörelser för granskning utförd under 2005, sammanställning:

- Granskning av delårsrapport 2005-07-31
- Granskning av stöd till barn med särskilda behov
- Granskning av kommunens IT-säkerhet
- Granskning av kommunens arbete med jämställdhetsfrågor
- Granskning av Ideum
- Granskning av upphandlingar
- Granskning av årsredovisning 2005
- Granskning av hjälpmedelsnämnden

Sunne 2006-03-30

Karl-Erik Larsson (s)
Ordförande

Inger Axelsson (m)

Anders Ramström (c)

Tord Strömberg (s)